केरलपाठावलिः
संस्कृतम्

नवनीतम्

द्वितीया कक्ष्या

KERALA READER
SANSKRIT

NAVANEETHAM

STANDARD II

Government of Kerala
Department of General Education
2025

राष्ट्रगीतम्

जन-गण-मन-अधिनायक जय हे
भारत-भाग्य-विधाता
पंजाब-सिंधु-गुजरात-मराठा
द्राविड़-उत्कल-बंगा
विंध्य-हिमाचल-यमुना-गंगा
उच्छल-जलधि-तरंगा
तव शुभ नामे जागे, तव शुभ
आशिष मांगे,
गाहे तव जय-गाथा।
जन-गण-मंगल-दायक जय हे
भारत भाग्य विधाता।
जय हे, जय हे, जय हे,
जय जय जय जय हे।

प्रतिज्ञा

भारतं मम राष्ट्रम्। सर्वे भारतीयाः मे भ्रातरः। अहं मम राष्ट्रे स्निह्यामि। तस्य समृद्धायां नानाविधायां च पूर्विकसम्पत्तौ अभिमानी च भवामि। तद्योग्यतां सम्पादयितुं सदा यतिष्ये च। अहं पितरौ गुरूंश्चादरिष्ये, बहुमानयिष्ये च। विनयान्वित एवाहं सदा सर्वैः सह व्यवहरिष्ये, सर्वेषु प्राणिषु दयालुर्वर्तिष्ये च। मम राष्ट्राय राष्ट्रियेभ्यश्चाहं समर्पये स्वसेवाम्। राष्ट्रियाणां योगक्षेमैश्वर्येष्वेवाहम् आत्मनस्तोषं कलयामि।

State Council of Educational Research and Training (SCERT)
Poojappura, Thiruvananthapuram 695012, Kerala
Website: www.scertkerala.gov.in,
email: scertkerala@gmail.com
Phone: +91 471-2341883, fax: +91 471-231869
First Edition: 2025
Printed at : KBPS, Kakkanad, Kochi-30
©Department of General Education, Government of Kerala

प्रियच्छात्रा:,

संस्कृते: आनन्ददायकं विशालं च लोकं प्रवेष्टुं छात्राणां मार्गदर्शनमेव संस्कृताध्ययनस्य लक्ष्यम्। प्रथमकक्ष्यायाः पाठ्यपुस्तकस्य नैरन्तर्येण एव द्वितीयकक्ष्यायाः पाठ्यपुस्तकमपि सज्जीकृतम्। अस्मिन् पाठ्यपुस्तके सरलया सरसया च रीत्या पाठा: आयोजिता:। बालकविता, सम्भाषणकविता, चित्रकथा, विवरणम् इत्यादिभिः व्यवहाररूपै: सम्पुष्टमिदं पाठ्यपुस्तकम्। राष्ट्रिय-कौशल-योग्यताप्रारूपं (National Skill Qualification Frame work) विज्ञानविनिमयोपाधयश्च अस्मिन् पाठ्यपुस्तके परिगणिताः।

सर्गवैभवविकासाय स्वतन्त्रचिन्तोत्पादनाय च अवसराः कल्पिताः। भाषायाः प्रयोगान् अवगन्तुं पदपरिचयं समार्जयितुं, तद्वारा रचनाप्रवर्तनेषु भागं स्वीकर्तुं च पठनानुभवाः कक्ष्यातः उपलभ्याः। अस्य पाठ्यपुस्तकस्य परिशीलनेन छात्रा: संस्कृतं पठितुं प्रयोक्तुं च सन्नद्धा: भविष्यन्तीति आशासे ।

भवदीयः

डा. जयप्रकाश् आर् के

निदेशकः

राज्यशैक्षिकानुसन्धानप्रशिक्षणपरिषद्,

केरलम्

TEXT BOOK DEVELOPMENT TEAM

Advisor

V Madhavan Pillai, Associate Professor in Sanskrit (Rtd.)
Govt. college for women, Thiruvananthapuram

Chairperson

Dr. Suneethi Devi T D, (Rtd.) Special Officer (Sanskrit),
DGE, Thiruvananthapuram

Experts

Dr. K Retheesh, Professor in Sanskrit, University College
Thiruvananthapuram

Uma A K, Associate Professor in Sanskrit, Govt. Sanskrit College
Thiruvananthapuram

Participants

Aniyan P, Govt. U P School Haripad (Rtd.), Alappuzha

Ansa A, Govt U P School, Kavanad, Kollam

Dhanya S Venu, Kurumbakara U P School, Haripad, Alappuzha

Hemalal K, Vimangalam U P School, Moodadi, Kozhikkode

Kiran Kumar R, SPKCMMGUP School, Madayikkonam, Thrissur

Murali Krishnan T, Pattyamma A U P School, Karivellur, Kannur

Sreekanth T K, Mullakkodi UP School, Kannur

Sunil Kumar B, Nalanda TTI Palode, Thiruvananthapuram

Artists

Shaji Mathew, Pathanamthitta

Design and Layout

Ullas U G, HST, CBHSS Vallikunnu, Malappuram

Academic Co ordinator

Dr. S Bindu
Research Officer, SCERT, Kerala

राज्यशैक्षिकानुसन्धानप्रशिक्षणपरिषद्, केरलम्
State Council of Educational Research and Training, Kerala

विषयानुक्रमणिका

एककम्	पाठस्य नाम	पुटसंख्या
१ संस्कृतिः		7
	१ वर्षाकान्तिः	8
	२ महास्वप्नः	17
२ संगतिः		24
	३ सरला गणना	25
	४ मधुपस्नेहः	33
३ संहतिः		42
	५ सामोदं खादतु	43
	६ सम्मुखं पश्याम	50
४ सुस्थितिः		56
	७ अरोगाः भवाम	57
	८ हितं खादाम	63

ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടന

ആമുഖം

ഭാരതത്തിലെ ജനങ്ങളായ നാം ഭാരതത്തെ ഒരു [1]**[പരമാധികാര സ്ഥിതിസമത്വ മതേതര ജനാധിപത്യ റിപ്പബ്ലിക്കായി]** സംവിധാനം ചെയ്യുവാനും അതിലെ പൗരന്മാർക്കെല്ലാം:

സാമൂഹ്യവും സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവും ആയ **നീതിയും;**

ചിന്തയ്ക്കും ആശയപ്രകടനത്തിനും വിശ്വാസത്തിനും മതനിഷ്ഠയ്ക്കും ആരാധനയ്ക്കും ഉള്ള **സ്വാതന്ത്ര്യവും;**

പദവിയിലും അവസരത്തിലും **സമത്വവും;** സംപ്രാപ്തമാക്കുവാനും;

അവർക്കെല്ലാമിടയിൽ

വ്യക്തിയുടെ അന്തസ്സും [2][രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഐക്യവും അഖണ്ഡതയും] ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊണ്ട് **സാഹോദര്യം** പുലർത്തുവാനും;

സഗൗരവം തീരുമാനിച്ചിരിക്കയാൽ;

നമ്മുടെ ഭരണഘടനാ നിർമ്മാണസഭയിൽ ഈ 1949 നവംബർ ഇരുപത്താറാം ദിവസം **ഇതിനാൽ ഈ ഭരണഘടനയെ സ്വീകരിക്കുകയും നിയമമാക്കുകയും നമുക്കുതന്നെ പ്രദാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു.**

---

1. 1976 - ലെ ഭരണഘടന (നാല്പത്തിരണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ് 2-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം "പരമാധികാര ജനാധിപത്യ റിപ്പബ്ലിക്" എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത് (3.1.1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).
2. മേല്പറഞ്ഞ ആക്റ്റ് 2-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം "രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഐക്യം" എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത് (3.1.1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).

एककम् १

संस्कृतिः

वर्षाकालः सर्वेषाम् आनन्ददायकः। वर्षासमये बालाः सन्तोषेण क्रीडन्ति। तथा कृषकाः अपि अतीव सन्तुष्टाः भवन्ति।

अस्मिन् एकके पाठद्वयम् अस्ति। 'वर्षाकान्तिः' इति प्रथमे पाठे वर्षादृश्यं सरलया रीत्या बालकवितारूपेण वर्णितम्। 'महास्वप्नः' इति द्वितीये पाठे कथारूपेण कार्षिकवृत्तेः महत्त्वं च प्रतिपादयति।

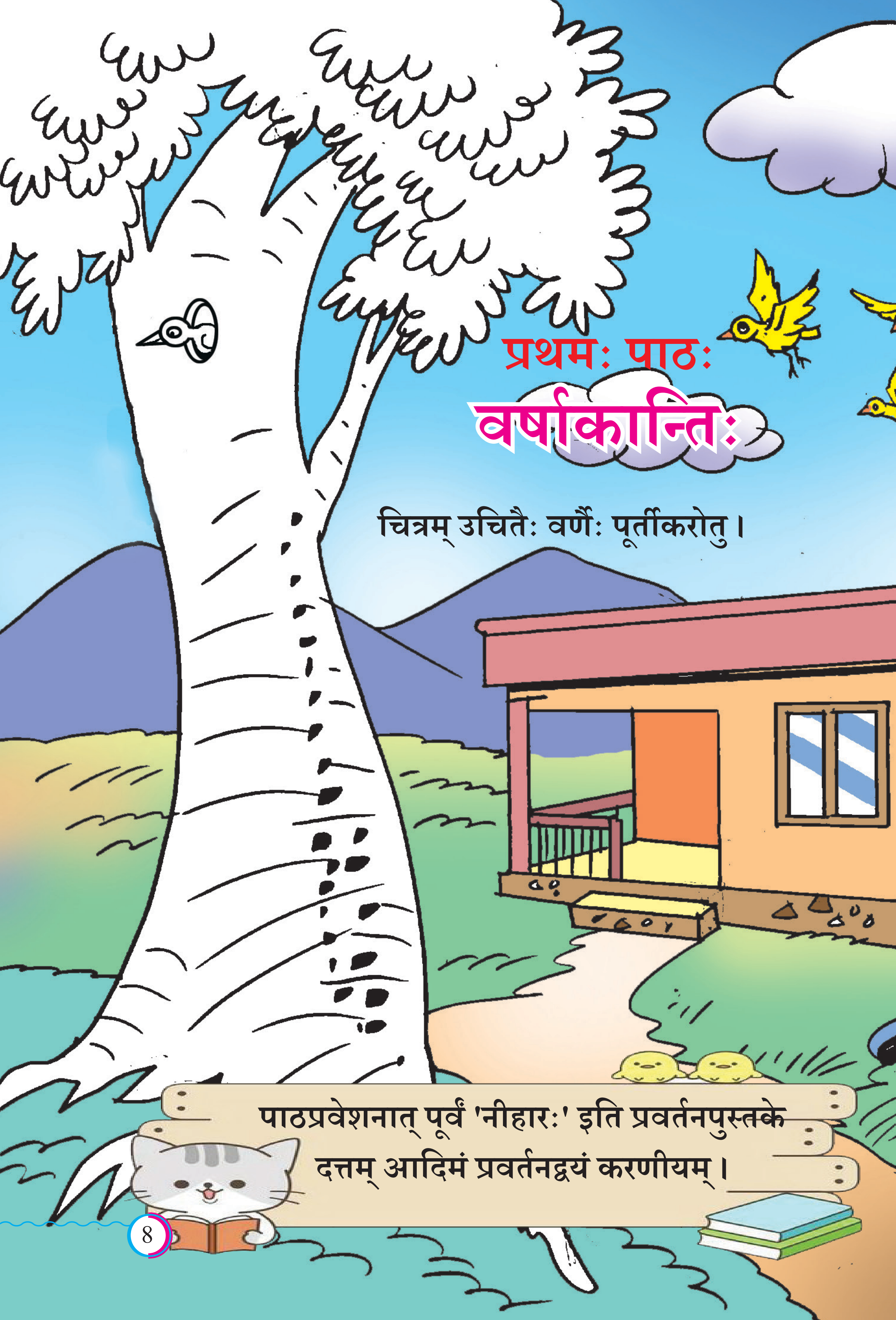

प्रथमः पाठः

वर्षाकान्तिः

चित्रम् उचितैः वर्णैः पूर्तीकरोतु ।

पाठप्रवेशनात् पूर्वं 'नीहारः' इति प्रवर्तनपुस्तके दत्तम् आदिमं प्रवर्तनद्वयं करणीयम् ।

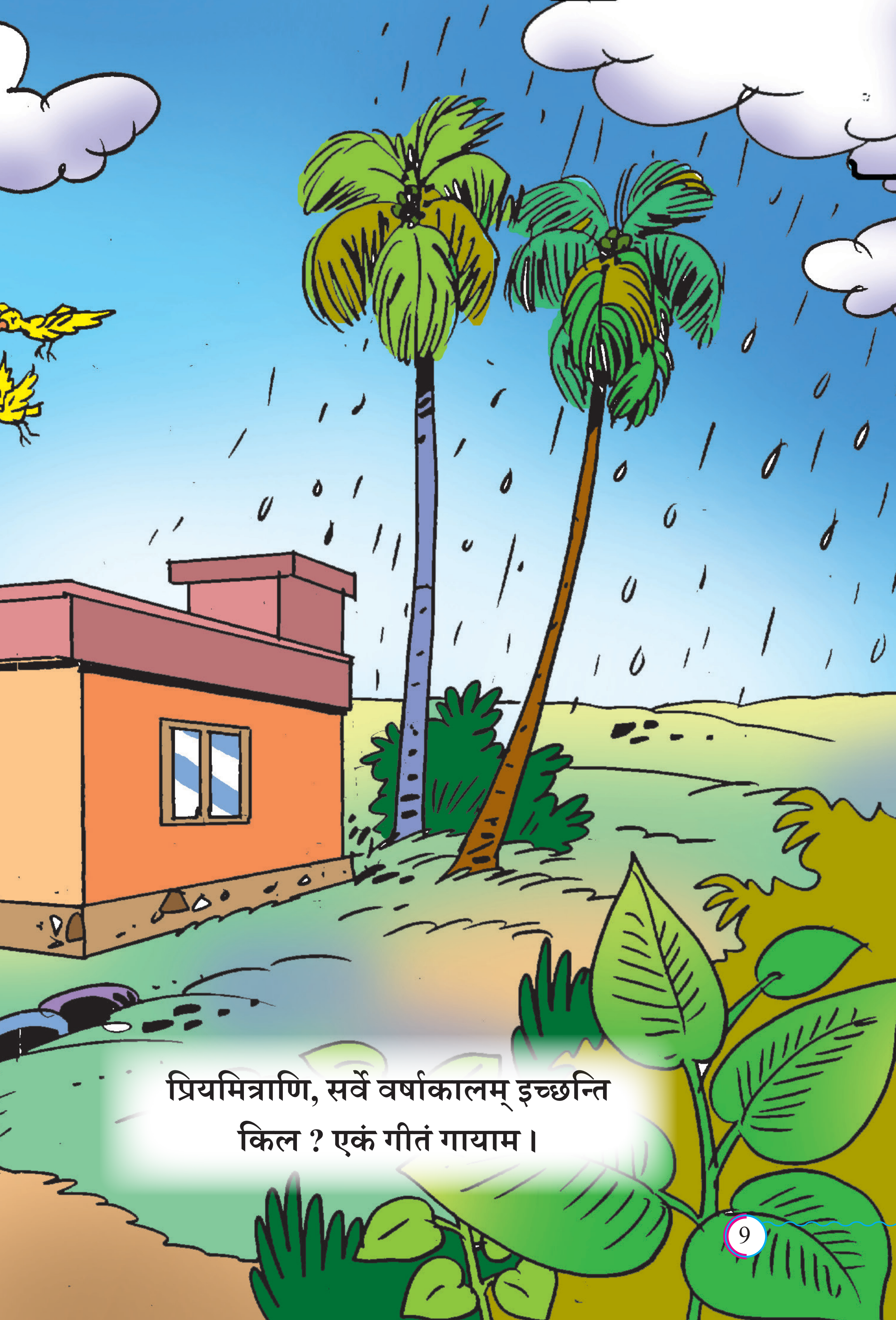

प्रियमित्राणि, सर्वे वर्षाकालम् इच्छन्ति
किल ? एकं गीतं गायाम ।

वर्षाकान्तिः

वर्षति मेघो भुवनतले
प्रवहति सलिलं केदारे
मोदसमेतं कागदनौकां
रचयति बाला क्रीडति च ।
वर्षागीतं गायाम
वर्षाकाले नृत्याम ।

पठनप्रवर्तनानि

बालकवितां सतालम् आलपतु ।

वर्षासम्बन्धीनि चित्राणि सञ्चित्य सचित्रपुस्तके योजयतु ।

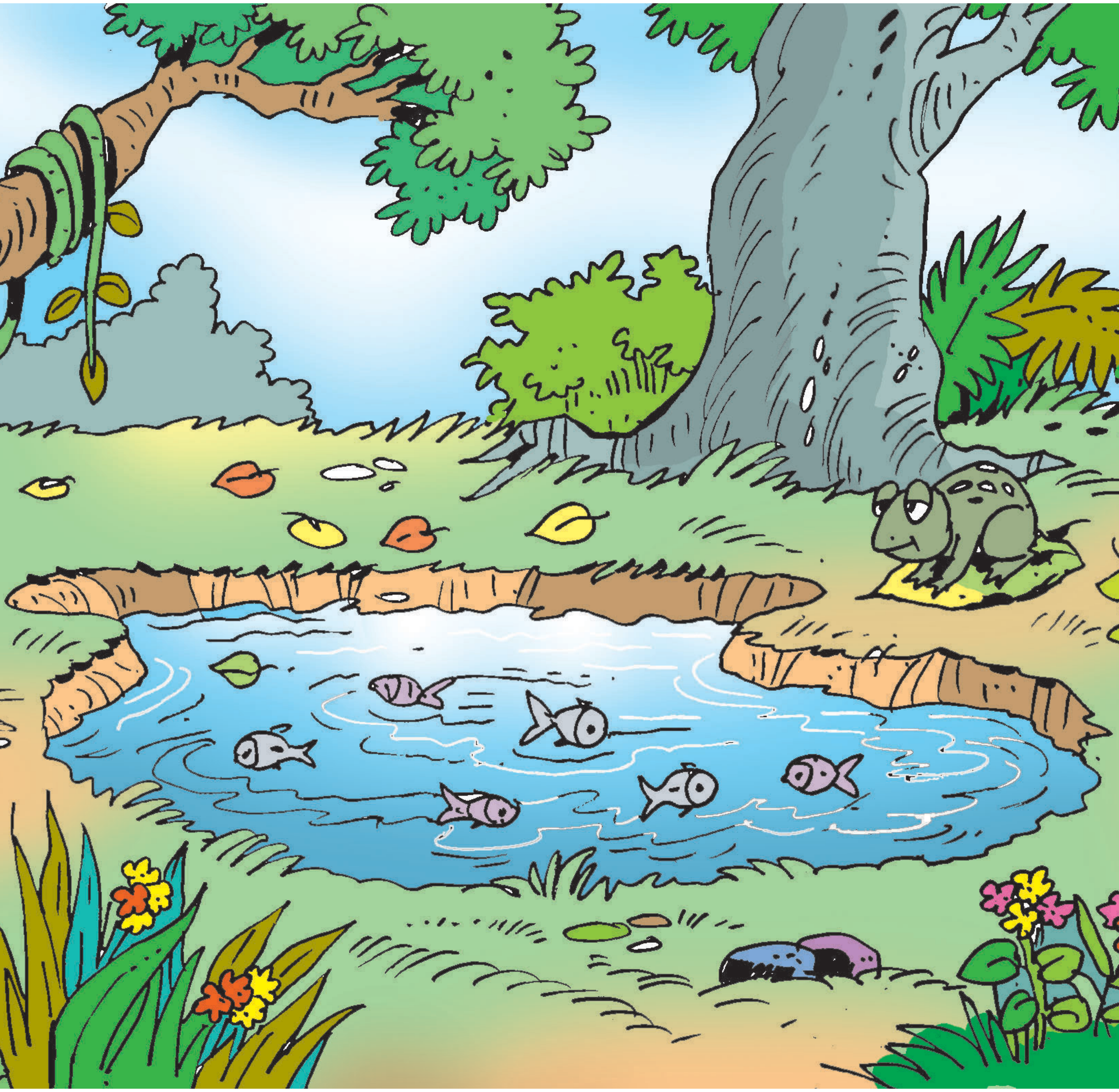

चित्रं दृष्ट्वा पदानि योजयतु वदतु च ।

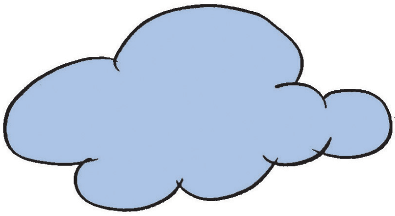

केदारः

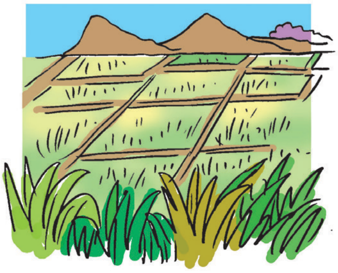

नौका

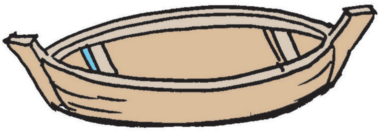

वृक्षः

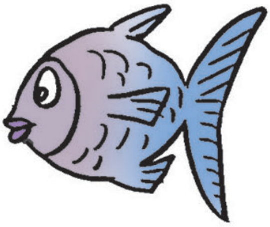

मेघः

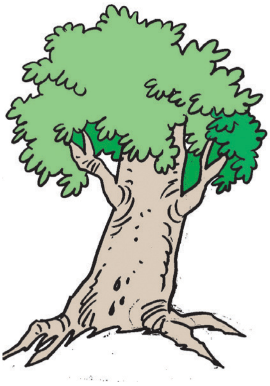

मीनः

अक्षरं वदतु लिखतु वर्णेन लेपयतु च ।

व व व

अक्षरं पूरयतु वर्णेन लेपयतु च ।

वसनम्   जीवनम्

चित्रम् उचितवर्णैः लेपयतु ।

केदारगमनाय जलस्य साहाय्यं करोतु ।

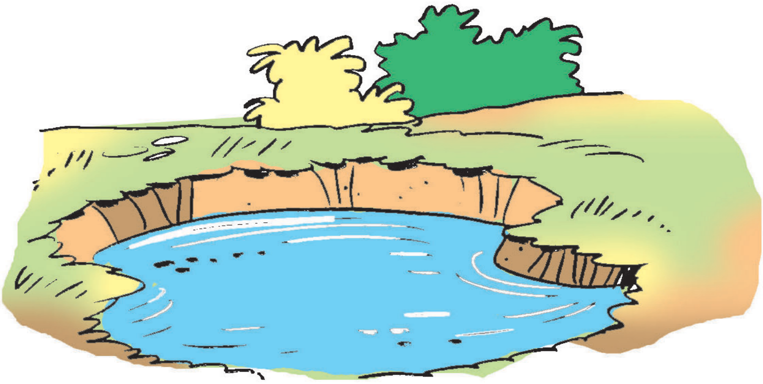

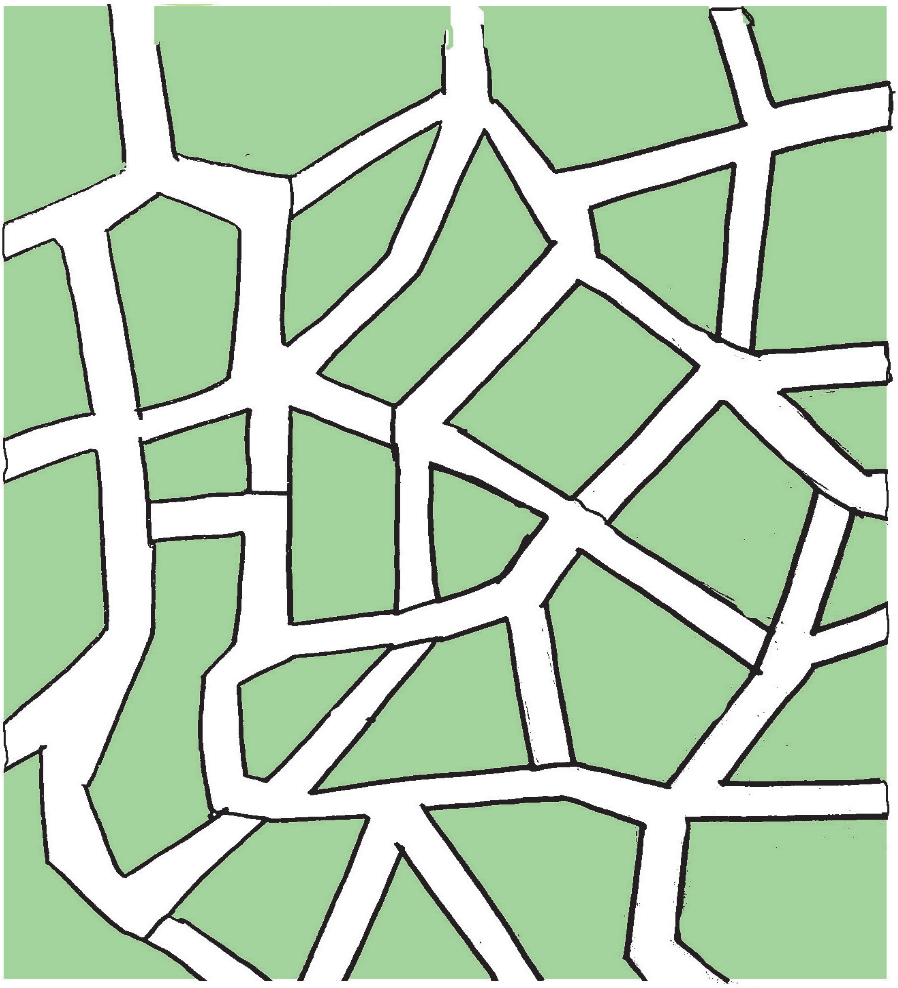

वृष्टिः आह्लाददायिनी ।

अनुबन्धः

शब्दकोशः

पदम्	संस्कृतम्	मलयालम्	आङ्गलम्	कन्नटा
इच्छति	अभिलषति	ആഗ്രഹിക്കുന്നു	Desires	ಆಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ
काकदनौका	पत्रजलयानम्	കടലാസുവഞ്ചി	Paperboat	ಕಾಗದದ ದೋಣಿ
केदारः	क्षेत्रम्	വയൽ	Field	ಗದ್ದೆ
क्रीडति	खेलति	കളിക്കുന്നു	Plays	ಹಾಡುತ್ತದೆ
गायाम	आलपाम	പാടാം	Let's sing	ಹಾಡಿ
गीतम्	गानम्	പാട്ട്	Song	ಗೀತೆ
नृत्याम	नर्तनं कुर्मः	ആടാം	Let's dance	ನೃತ್ಯ ಮಾಡಿ
प्रवहति	स्यन्दति	ഒഴുകുന്നു	Flows	ಹರಿಯುತ್ತದೆ
भुवनतलम्	भूतलम्	ഭൂതലം	Surface of the Earth	ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗ
मेघः	जलदः	മേഘം	Cloud	ಮೋಡ
रचयति	निर्मीति	നിർമ്മിക്കുന്നു	Makes	ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ
वर्षति	वृष्टिः भवति	മഴ പെയ്യുന്നു	Rains	ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ
वर्षाकालः	वृष्टिकालः	മഴക്കാലം	Rainy Season	ಮಳೆಗಾಲ
सलिलम्	जलम्	വെള്ളം	Water	ನೀರು

सत्यमेव जयते ।

द्वितीयः पाठः

महास्वप्नः

उचितैः वर्णैः लेपयतु ।

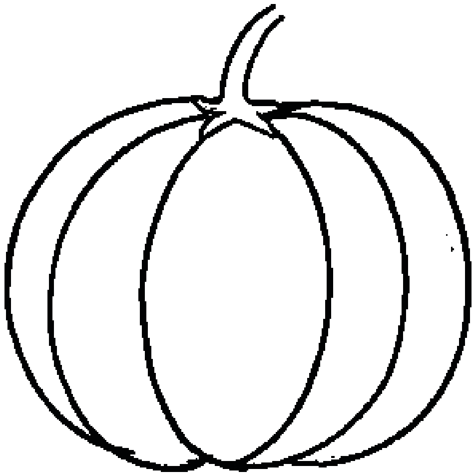

अलाबुः

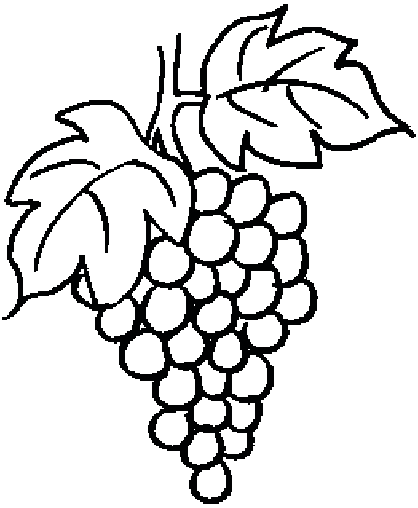

द्राक्षाफलम्

पाठप्रवेशनात् पूर्वं 'नीहारः' इति प्रवर्तनपुस्तके दत्तम् आदिमं प्रवर्तनद्वयं करणीयम् ।

अजयः कृषिक्षेत्रमार्गेण विद्यालयं गच्छति । पठने समर्थः सः विद्यालये कार्षिकसमित्याम् अङ्गं भवति । भाविनि काले सः कृषकः भवितुम् इच्छति । तस्य कमपि स्वप्नमधिकृत्य पठाम ।

महास्वप्नः

अजयः विद्यालयात् गृहम् आगच्छति। तस्य पिता केदारे कर्म करोति। अजयः तत्र भीमाकारम् एकम् अलाबुं पश्यति। माता अलाबुं गृहं नयति। तं कर्त्तयति।

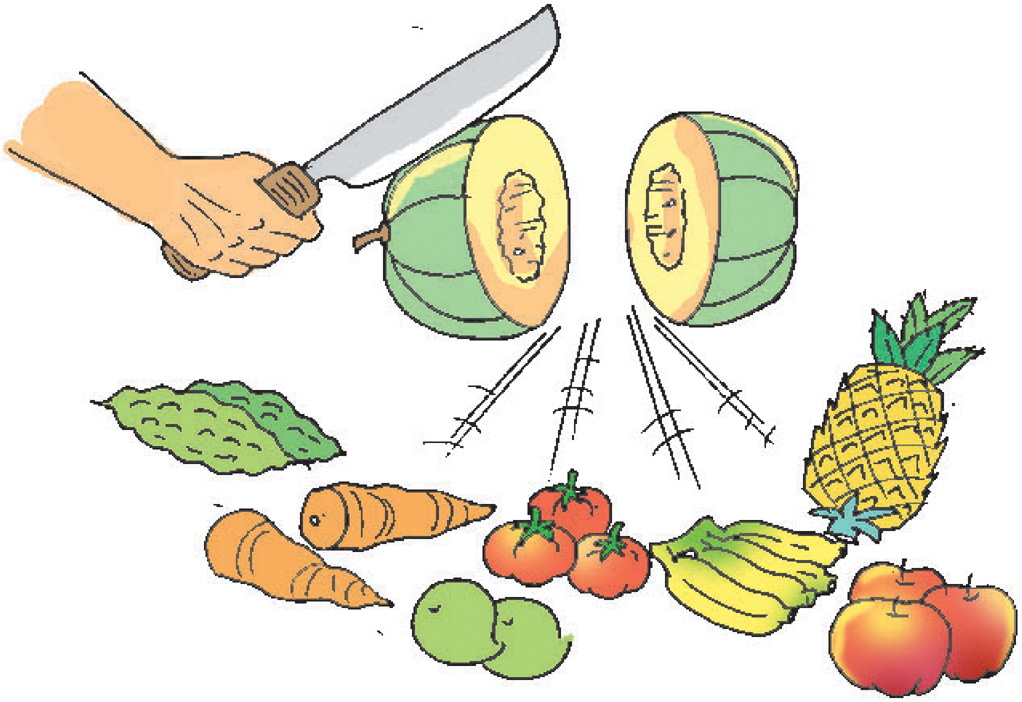

आश्चर्यम् !   सः   अनानसम्,   आम्रम्,   सेवम् इत्यादीनि पश्यति। सः सामोदं सेवं खादति। हा ! हस्तवेदनया स्वप्नात् उत्तिष्ठति।

पठनप्रवर्तनानि

- कथायाः आशयं वदतु ।
- विद्यालये गृहे वा विद्यमानां कृषिम् अधिकृत्य चर्चां करोतु ।
- भवद्भिः दृष्टं स्वप्नमधिकृत्य वदतु ।
- फलानां शाकानां च चित्राणि सञ्चित्य सचित्रपुस्तके योजयतु ।
- अक्षरं वदतु लिखतु वर्णेन लेपयतु च ।

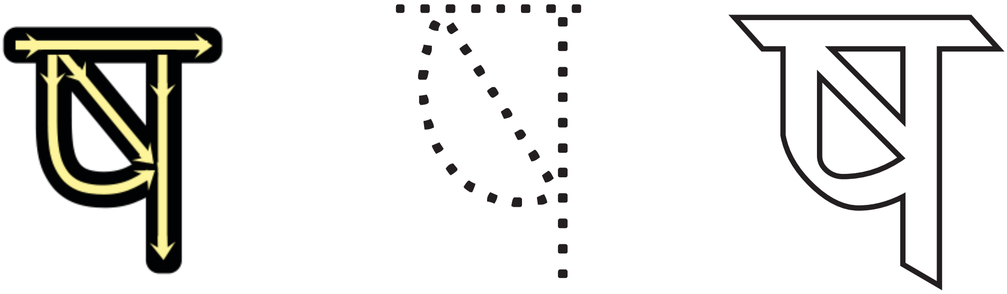

- अक्षरं पूरयतु वर्णेन लेपयतु च ।

भाषणम्   पोषकः

उचितवर्णैः लेपयतु ।

चित्राणि संख्यानुसारं रेखया योजयतु वर्णैः लेपयतु च ।

त्रीणि

पञ्च

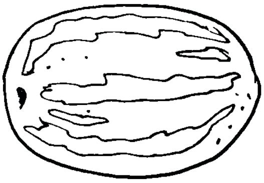

द्वे

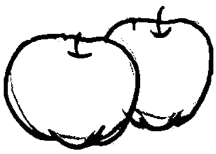

चत्वारि

एकम्

कृषिः आनन्ददायिका ।

अनुबन्धः

शब्दकोशः

पदम्	संस्कृतम्	मलयालम्	आङ्गलम्	कन्नटा
अनानसम्	फलविशेषः	പൈനാപ്പിൾ	Pineapple	ಅನಾನಸು
अलाबुः	शाकविशेषः	മത്തങ്ങ	Pumpkin	ಚೀನಿಕಾಯಿ
आगच्छति	आयाति	വരുന്നു	Comes	ಬರುತ್ತದೆ
आम्रम्	चूतफलम्	മാങ്ങ	Mango	ಮಾವು
उत्तिष्ठति	जागर्ति	ഉണരുന്നു	Wakes	ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ
करोति	कुरुते	ചെയ്യുന്നു	Does	ಮಾಡುತ್ತದೆ
कर्म	वृत्तिः	ജോലി	Job	ಕೆಲಸ
खादति	भक्षयति	കഴിയ്ക്കുന്നു	Eats	ತಿನ್ನುತ್ತದೆ
गृहम्	गेहम्	വീട്	House	ಮನೆ
पिता	जनकः	അച്ഛൻ	Father	ತಂದೆ
भीमाकारम्	बृहदाकारम्	വലിപ്പമേറിയ	Giant	ದೊ ಡ್ಡಗಾತ್ರದ
विद्यालयः	पाठशाला	വിദ്യാലയം	School	ವಿದ್ಯಾ ಲಯ
सेवम्	फलविशेषः	ആപ്പിൾ	Apple	ಸೇಬು

यतो धर्मस्ततो जयः ।

एककम् २

संगतिः

‘संगतिः’ इत्यस्मिन् एकके संस्कृतभाषायाः सरलतया पठने उत्साहं वर्धयितुं पाठद्वयम् अस्ति। ‘सरला गणना’ इति पाठे संख्यापरिचायनाय संभाषणं, ‘मधुपस्नेहः’ इति पाठे परोपद्रवं न कुर्यात् इत्याशयप्रतिपादिका एका चित्रकथा च आयोजिता।

तृतीयः पाठः
सरला गणना

मानवाः गणनाय संख्यानाम् उपयोगं कुर्वन्ति। संख्याम् अधिकृत्य एकं पाठं पठाम।

चित्रं पश्यतु। पादकन्दुकक्रीडा प्रचलति। अस्यां क्रीडायाम् एकस्मिन् गणे एकादश क्रीडकाः आवश्यकाः। प्रथमगणे एकादश क्रीडकाः तिष्ठन्ति। द्वितीयगणे इतोऽपि कति क्रीडकाः आवश्यकाः ? गणनां करोतु। वदतु।

पाठप्रवेशनात् पूर्वं 'नीहारः' इति प्रवर्तनपुस्तके दत्तम् आदिमं प्रवर्तनद्वयं करणीयम्।

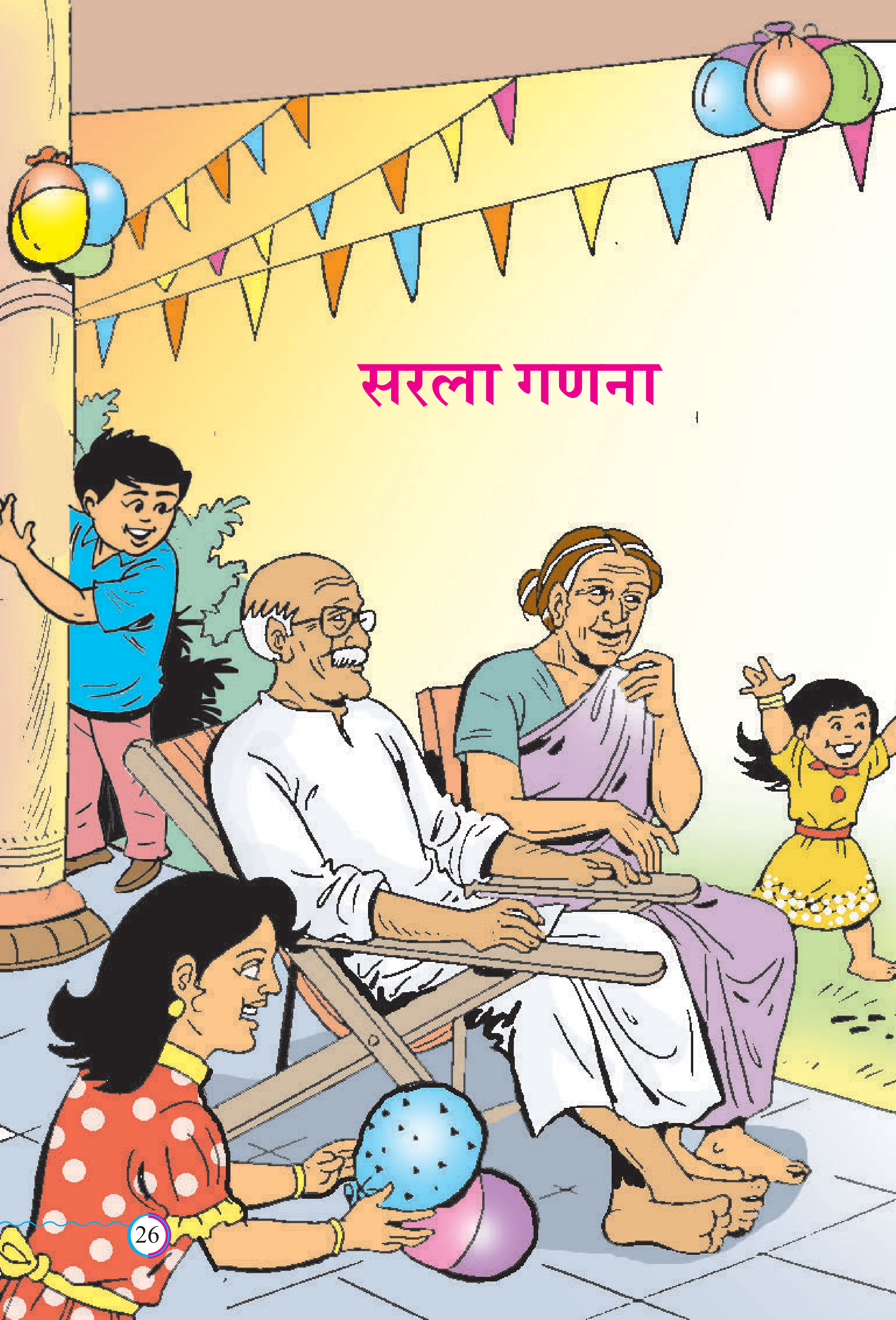
सरला गणना

पितामहस्य जन्मदिनम् । बालकाः क्रीडन्ति । मातुलः लड्डुकानि आनयति । बालाः तानि इच्छन्ति पृच्छन्ति च ।

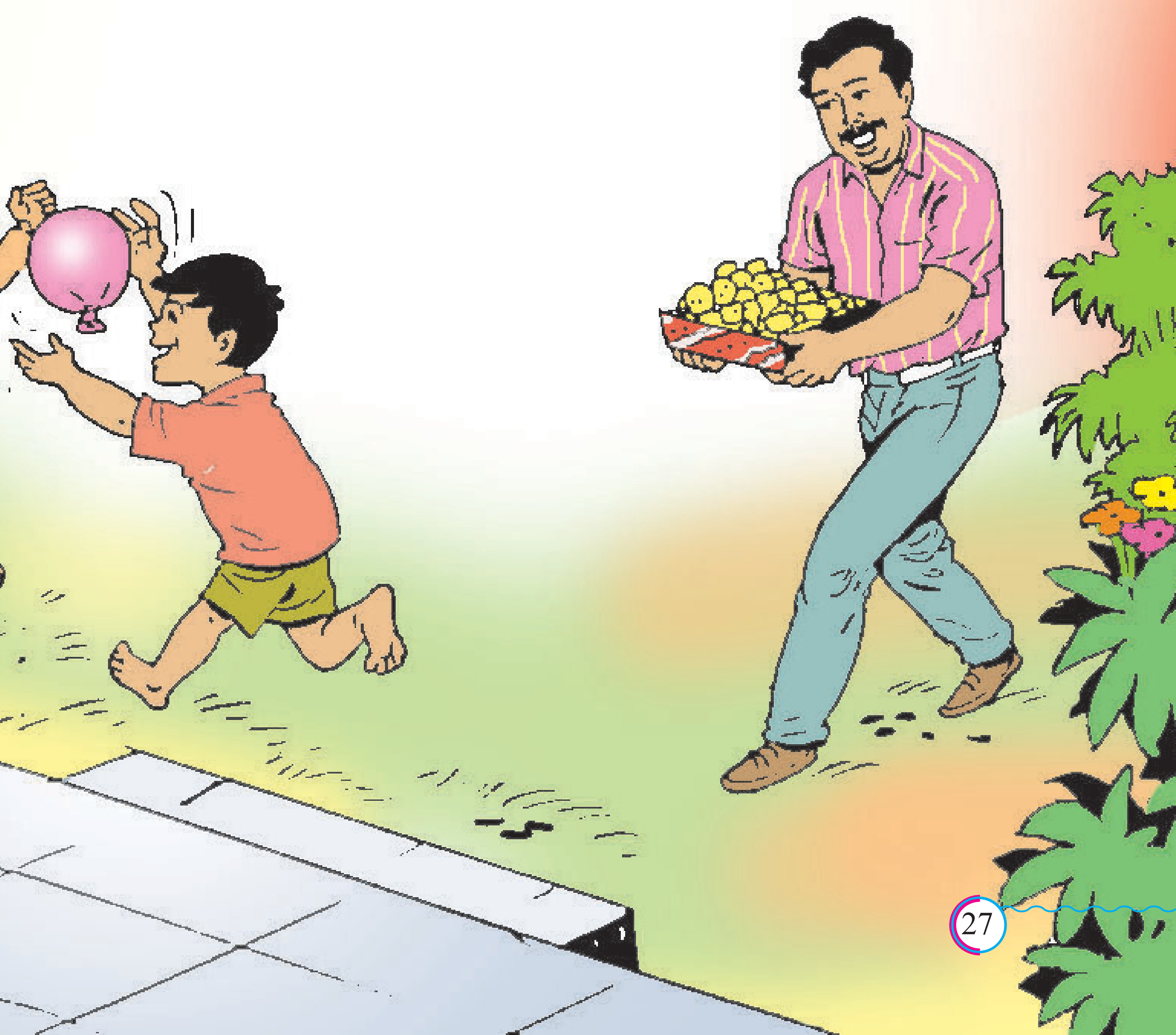

मातुलः - स्वयं गणयतु स्वीकरोतु ।

विनयः - हा हा हा ! एकम्, द्वे, त्रीणि, . . . षट् स्वीकरोमि ।

लैला - अहं चत्वारि स्वीकरोमि । तव हस्ते कति सन्ति ?

निविनः - अहं त्रीणि स्वीकरोमि ।

पितामहः - मधुरम् अधिकं मा खादतु । एकं द्वे वा स्वीकरोतु ।

संख्यां परिचिनोतु।

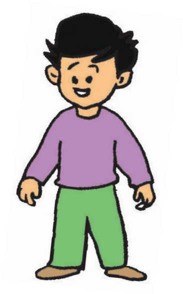

१

२

३

४

५

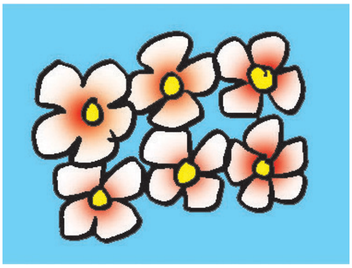

६

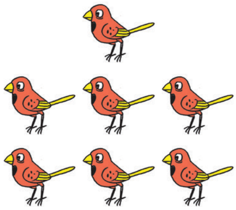

७

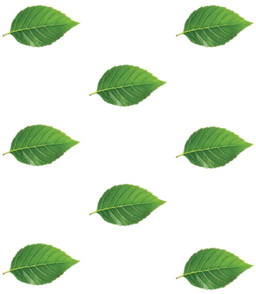

८

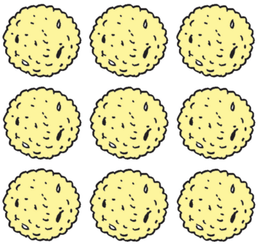

९

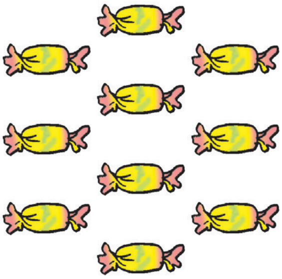

१०

पठनप्रवर्तनानि

रिक्तस्थाने उचितां संख्यां पूरयतु ।

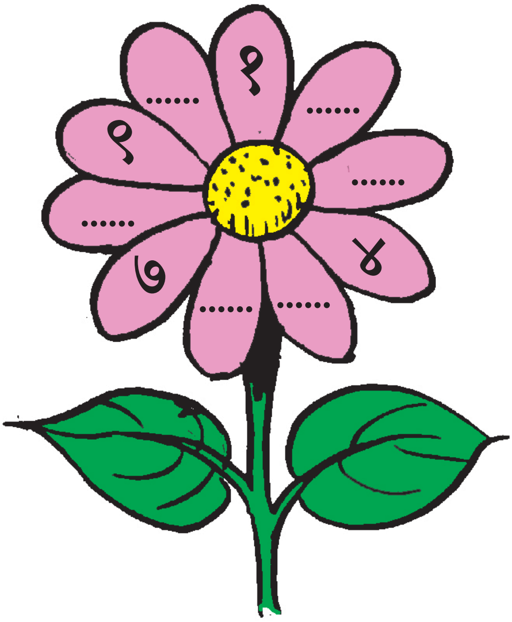

अक्षरं वदतु लिखतु वर्णेन लेपयतु च ।

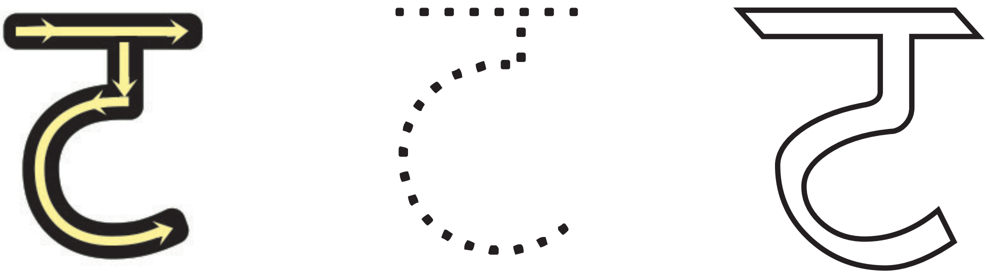

अक्षरं पूरयतु वर्णेन लेपयतु च ।

घ……ना ना……कम्

जन्मदिनाशंसापत्रं निर्मातु । सचित्रपुस्तके योजयतु ।

अधोदत्तं सम्भाषणं परिचिनोतु अवतारयतु च ।

इषान् - नमस्ते । कः विशेषः ?

आर्या - मम जन्मदिनम् ।

इषान् - अस्तु । जन्मदिनाशंसाः ।

आर्या - धन्यवादः ।

नीडं प्रति चटकायै मार्गं दर्शयतु ।

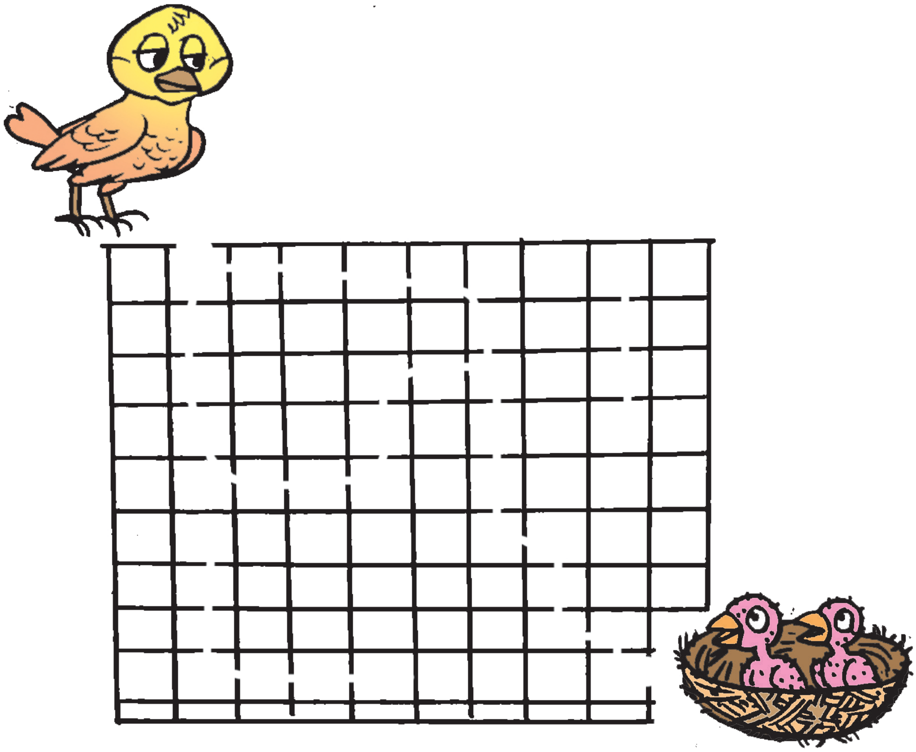

ललितं गणितम् ।

अनुबन्धः

शब्दकोशः

पदम्	संस्कृतम्	मलयालम्	आङ्गलम्	कन्नटा
क्रीडकः	खेलकः	കളിക്കാരൻ	Player	ಆಟಗಾರ
गणना	गणनम्	എണ്ണൽ	Counting	ಎಣಿಕೆ
तव	ते	നിന്റെ	Your	ನಿನ್ನ
पादकन्दुकक्रीडा	क्रीडाविशेषः	ഫുട്ബോൾ	Football	ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಆಟ
पितामहः	पितुः पिता	മുത്തച്ഛൻ	Grandfa-ther	ಅಜ
पृच्छति	प्रश्नं करोति	ചോദിക്കുന്നു	Asks	ಕೇಳುತ್ತಾರೆ
मा	मा कुरु	അരുത്	Don’t do	ಬೇಡ
मातुलः	मातुः सोदरः	അമ്മാവൻ	Uncle	ಮಾವ
लड्डुकम्	मधुरविशेषकम्	ലഡു	Laddu	ಲಾಡು
हस्तः	करः	കൈ	Hand	ಕೈ

मृदु भावे दृढः कृत्ये ।

चतुर्थः पाठः

मधुपस्नेहः

चित्रे किं किम् अस्ति ? वदतु । चटकस्य नीडे अण्डानां चित्रं रचयतु वर्णेन लेपयतु च ।

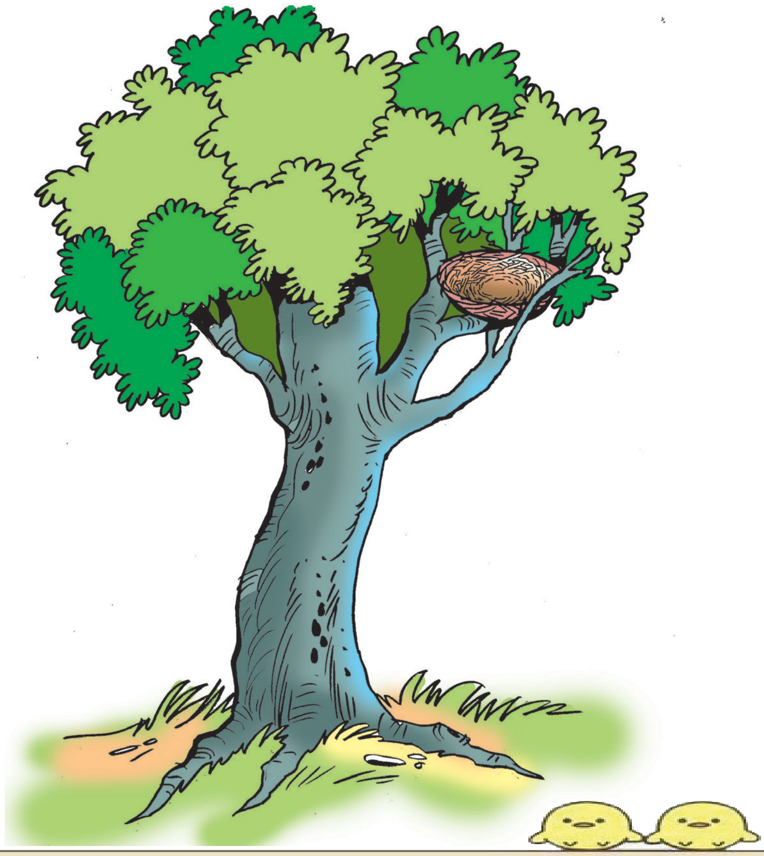

पाठप्रवेशनात् पूर्वं 'नीहारः' इति प्रवर्तनपुस्तके दत्तम् आदिमं प्रवर्तनद्वयं करणीयम् ।

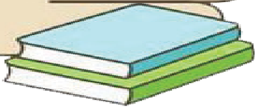

सर्वे कथां श्रोतुम् इच्छन्ति खलु । पञ्चतन्त्रात् समाकलिताम् एकां कथां चित्रकथारूपेण पठाम ।

मधुपस्नेहः

मधुपः दशति ।

नेत्रं प्रक्षालनीयम् ।
कलभः धावति ।

गर्तसमीपं भेकः
क्रोशति ।

कलभः गर्ते पतति ।

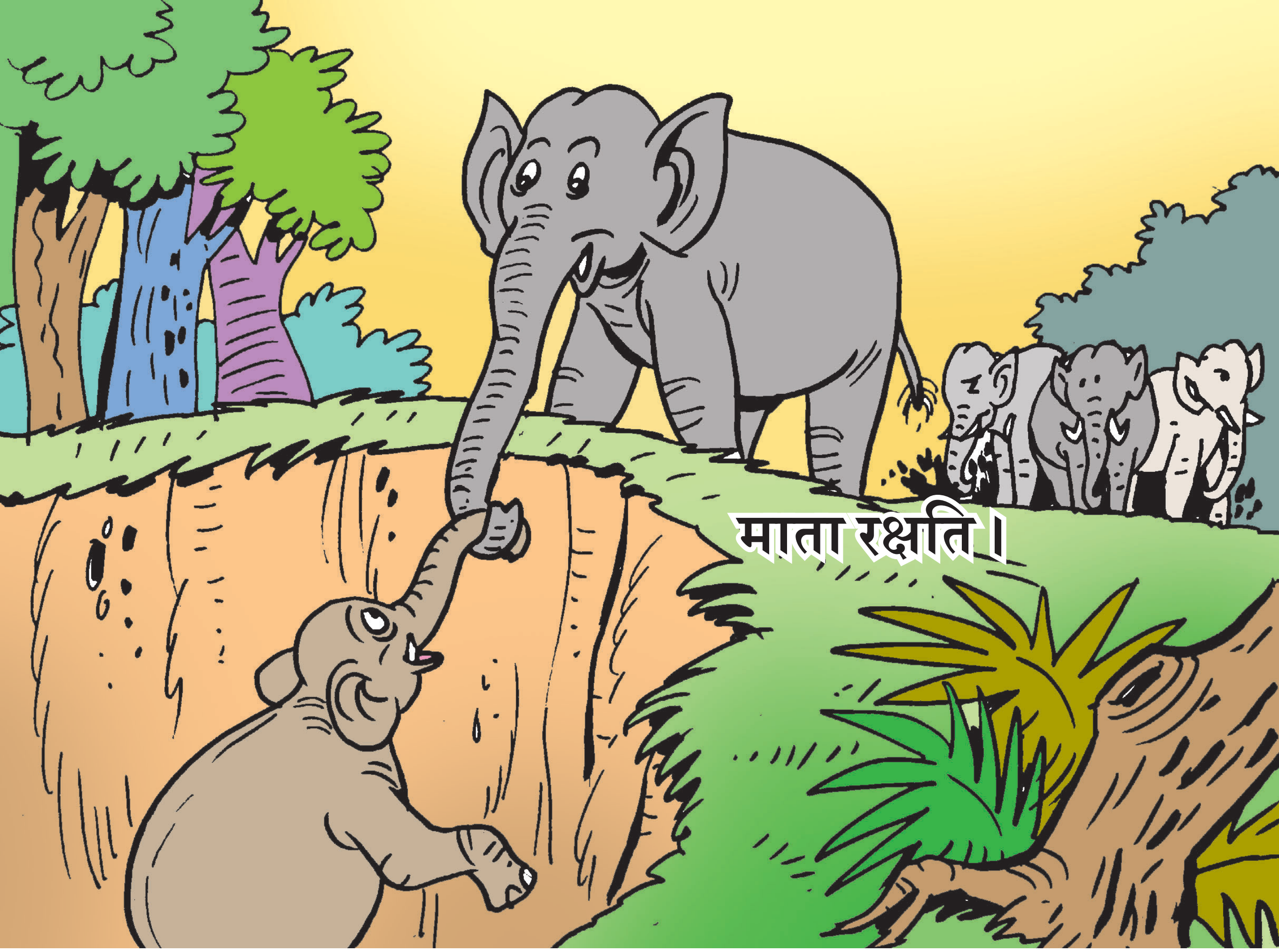

पठनप्रवर्तनानि

कथायाः आशयं वदतु।

अक्षरं वदतु लिखतु वर्णेन लेपयतु च ।

च च च

अक्षरं पूरयतु वर्णेन लेपयतु च ।

व च नम्   च पलः

चित्रं निरीक्ष्य आशयं वदतु ।

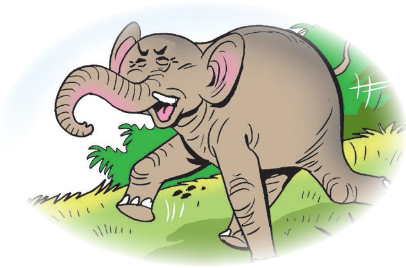

आशयानुसारं चित्रे संख्यां योजयतु ।

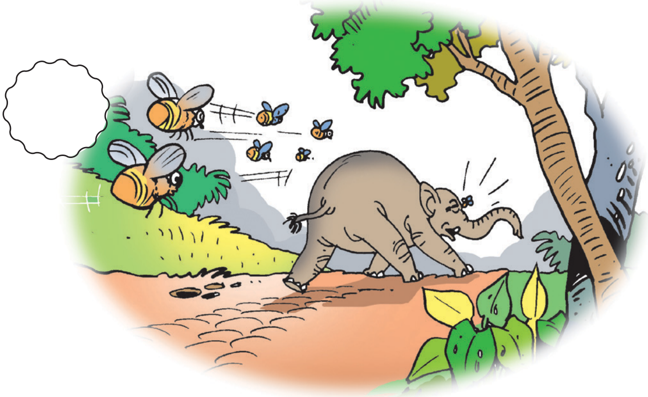

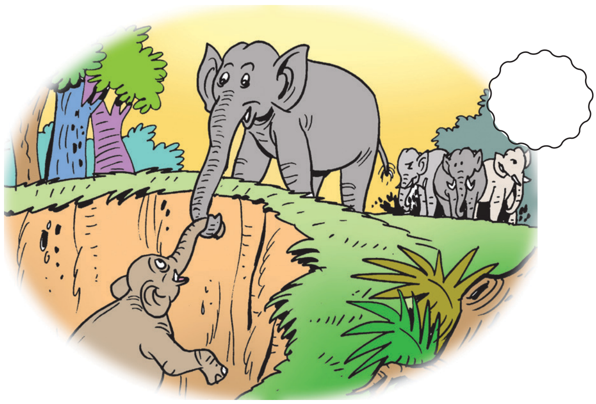

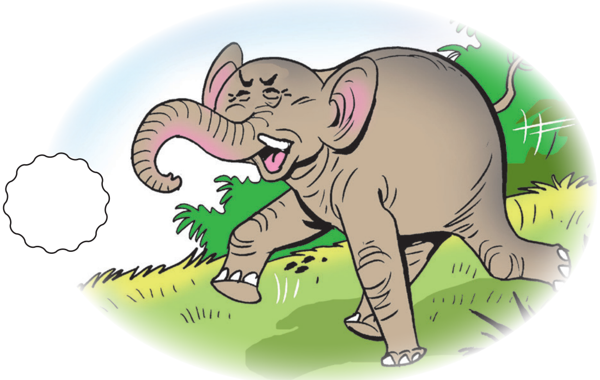

चित्रानुसारं पदानि योजयतु ।

धावति

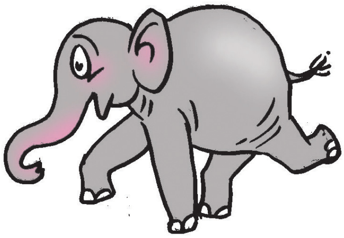

रक्षति

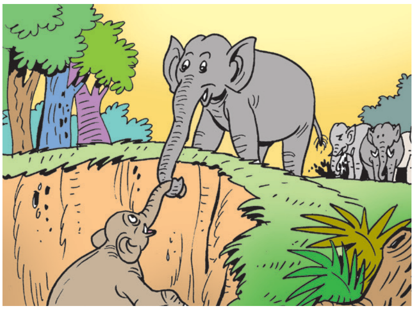

पतति

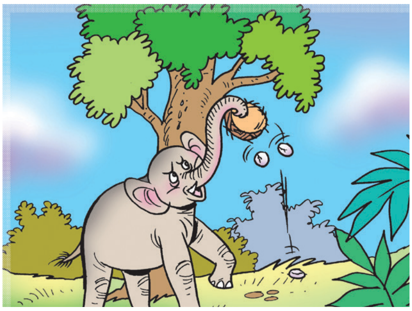

गायति

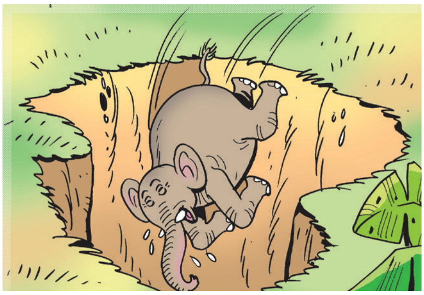

नाशयति

परिचिनोतु ।

मधुपः 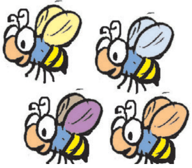 मधुपाः

चटका 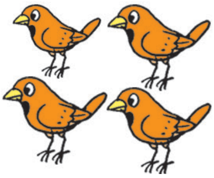 चटकाः

नीडम् 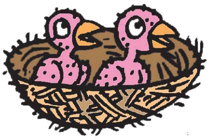 नीडानि

उचितवर्णैः लेपयतु ।

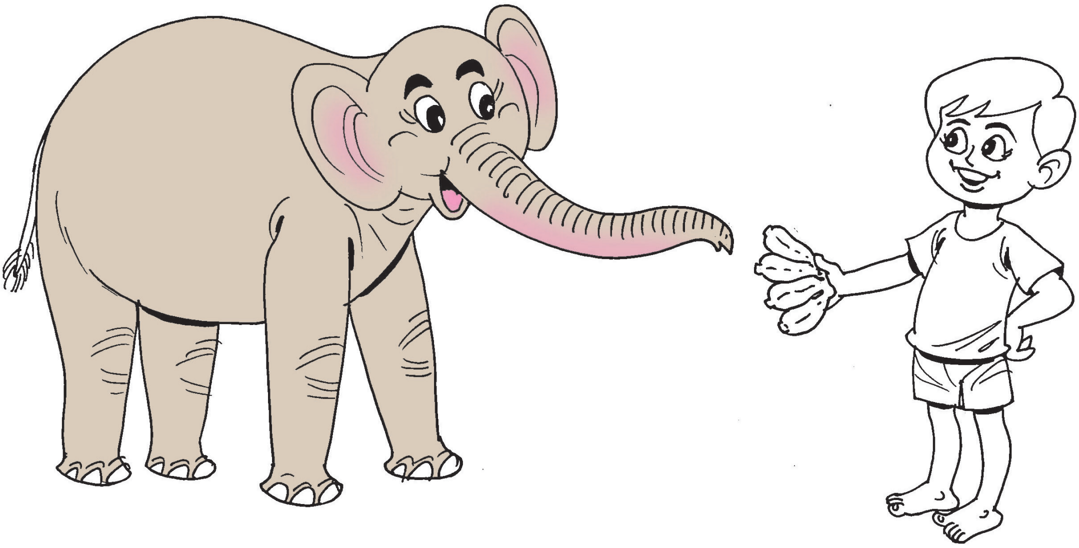

पापाय परपीडनम् ।

अनुबन्धः

शब्दकोशः

पदम्	संस्कृतम्	मलयालम्	आङ्गलम्	कन्नटा
कलभः	गजशाबकः	ആനക്കുട്ടി	Baby elephant	ಆನೆ ಮರಿ
क्रोशति	क्रोषति	തവള കരയുന്നു	Croaks	ಕಪ್ಪೆ ಶಬ್ದಮಾಡುತ್ತದೆ
गर्तम्	गर्तम्	കുഴി	Pit	ಹೊಂಡ
चटका	पक्षिविशेषः	കുരുവി	Sparrow	ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ ಹಕ್ಕಿ
चपलः	चञ्चलः	കുസൃതി	Mischievous	ಕಿಡುಗೇ ಡಿತನ
दशति	दंशति	കുത്തുന്നു	Stings	ಕಚ್ಚುತ್ತದೆ
धावति	धावनं करोति	ഓടുന്നു	Runs	ಓಡುತ್ತದೆ
नीडम्	सधम्	കൂട്	Nest	ಗೂಡು
पतति	निपतति	വീഴുന്നു	Falls	ಬೀ ಳುತ್ತದೆ
भेकः	मण्डूकः	തവള	Frog	ಕಪ್ಪೆ
मधुपः	भ्रमरः	തേനീച്ച	Honey Bee	ದುಂಬಿ
माता	जननी	അമ്മ	Mother	ಅಮ್ಮ
रक्षति	पालयति	രക്ഷിക്കുന്നു	Saves	ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ

भारतीय सेना

सेवा अस्माकं धर्मः ।

एककम् ३

संहतिः

मानवजीवने स्नेहः, साहोदर्यं, सहानुभूतिः, दया इत्यादयः सद्गुणाः आवश्यकाः। अस्मिन् एकके विद्यमाने 'सामोदं खादतु' इति प्रथमपाठे कस्यचित् बालकस्य स्नेहार्द्रता प्रतिपाद्यते। 'सम्मुखं पश्याम' इति द्वितीये पाठे एकीभूय स्थितानां मीनानां पुरतःपराजितस्य कस्यचित् भीमाकारस्य मीनस्य कथा च वर्णिता। अनेन पाठेन ऐक्यस्य आवश्यकता सूच्यते।

पञ्चमः पाठः

सामोदं खादतु

चित्रं पश्यतु । छात्राःकिं कुर्वन्ति ? वदतु । वृक्षे पर्णानि योजयतु उचितवर्णैः लेपयतु च ।

पाठप्रवेशनात् पूर्वं 'नीहारः' इति प्रवर्तनपुस्तके दत्तम् आदिमं प्रवर्तनद्वयं करणीयम् ।

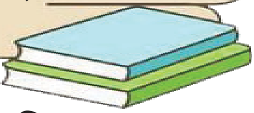

मार्गमध्ये कस्यचित् यात्रिकस्य भोजनं विनष्टं भवति । तादृशं यात्रिकं पश्यामः तर्हि किं कुर्मः? एकं सम्भाषणगानं परिचिनुम ।

सामोदं खादतु

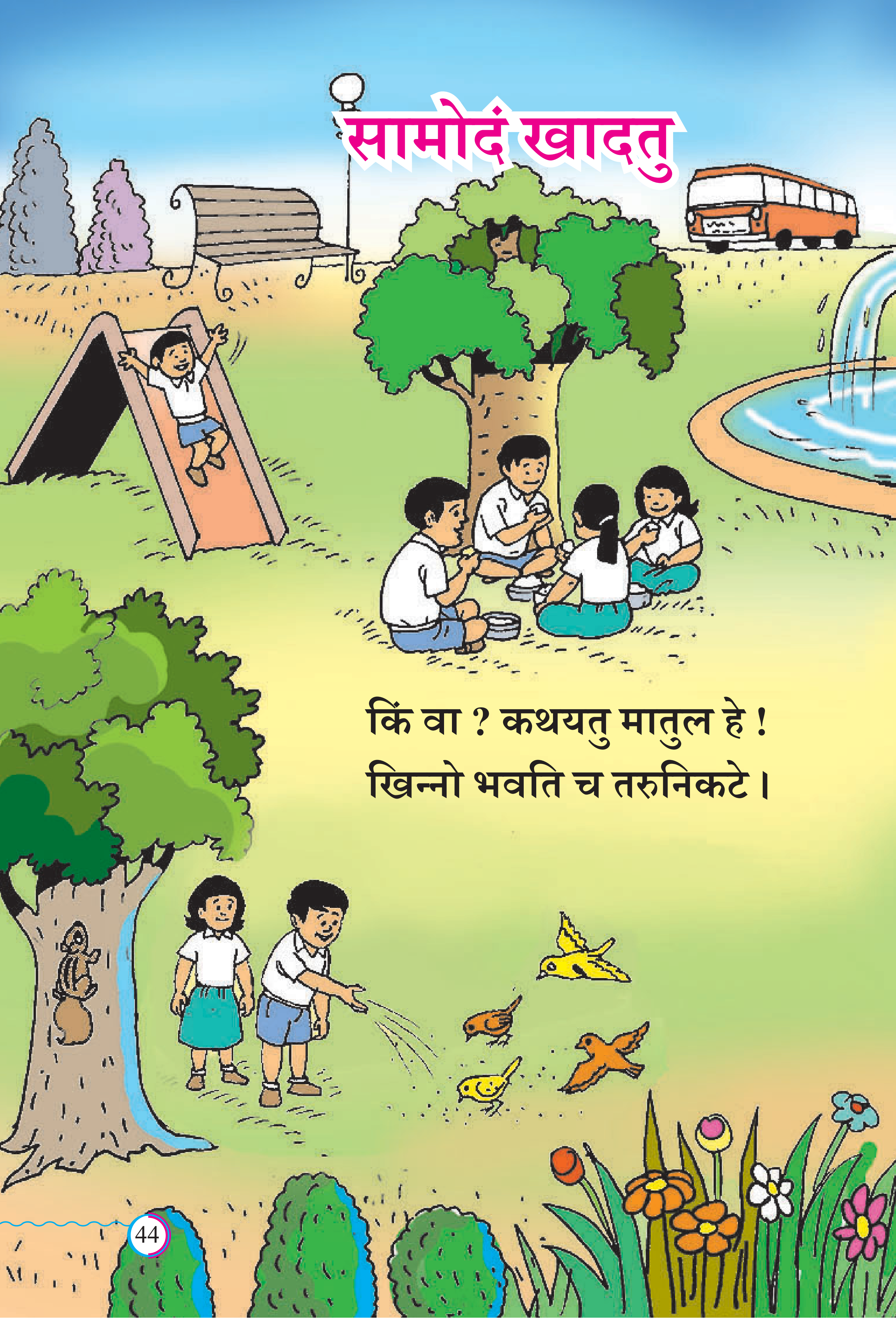

किं वा ? कथयतु मातुल हे !
खिन्नो भवति च तरुनिकटे ।

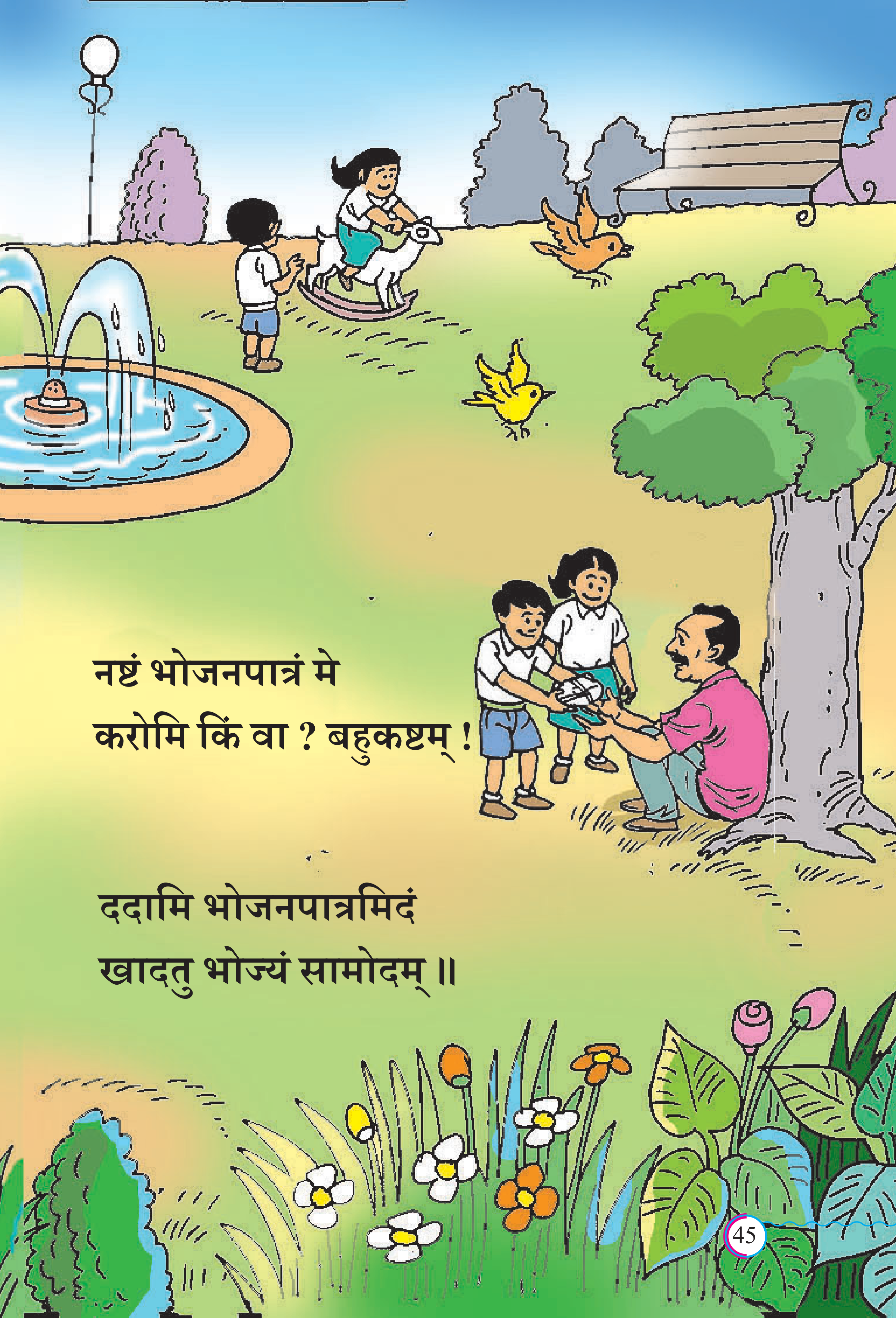

नष्टं भोजनपात्रं मे
करोमि किं वा ? बहुकष्टम् !

ददामि भोजनपात्रमिदं
खादतु भोज्यं सामोदम् ॥

पठनप्रवर्तनानि

कवितां सतालम् आलपतु ।

कविताया: आशयं वदतु ।

अक्षरं वदतु लिखतु वर्णेन लेपयतु च ।

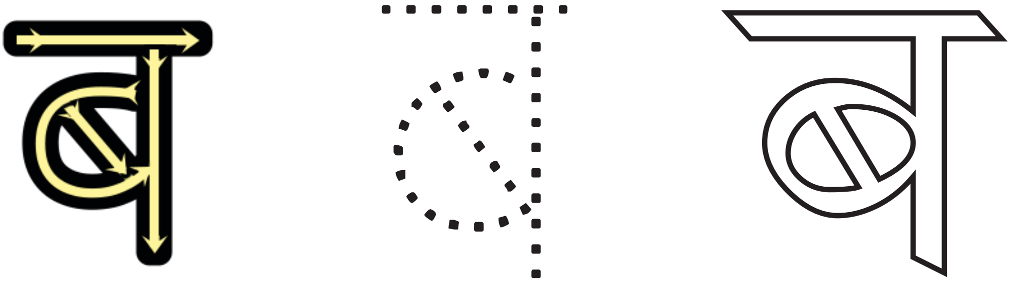

अक्षरं पूरयतु वर्णेन लेपयतु च ।

शाबक:

बहुलम्

चित्रं निरीक्ष्य सहजीविस्नेहप्रतिपादकं चित्रं साधु (✓) चिह्नेन सूचयतु ।

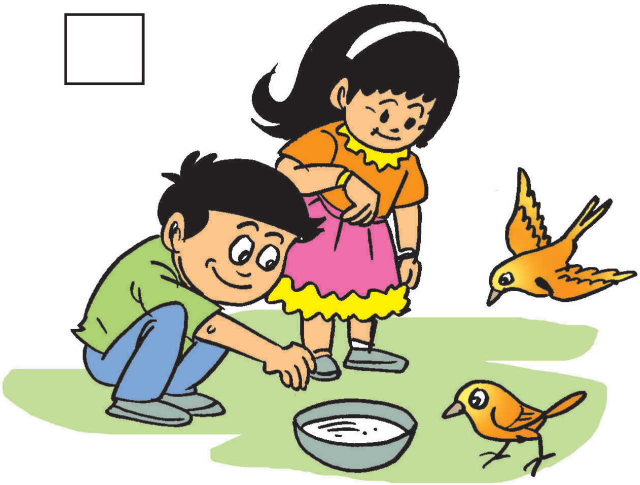

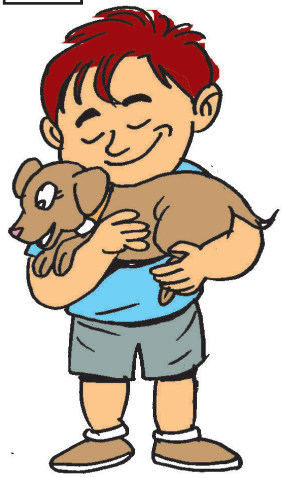

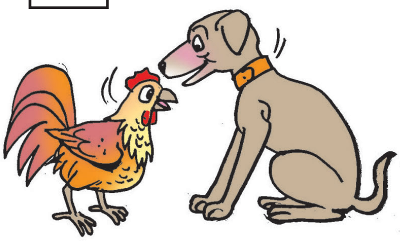

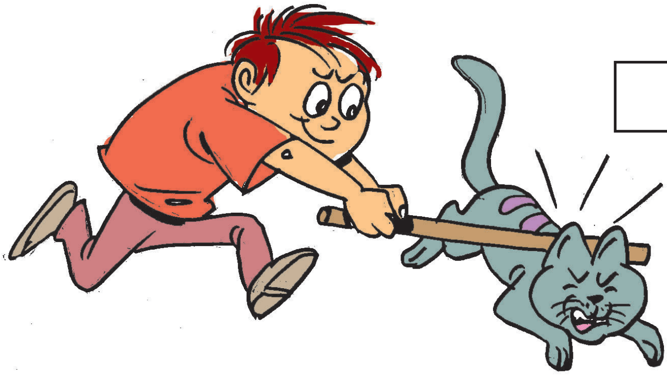

कः ? का ? इत्येतयोः उचितं प्रश्नवाचकशब्दम् उपयुज्य वाक्यानि वदतु ।

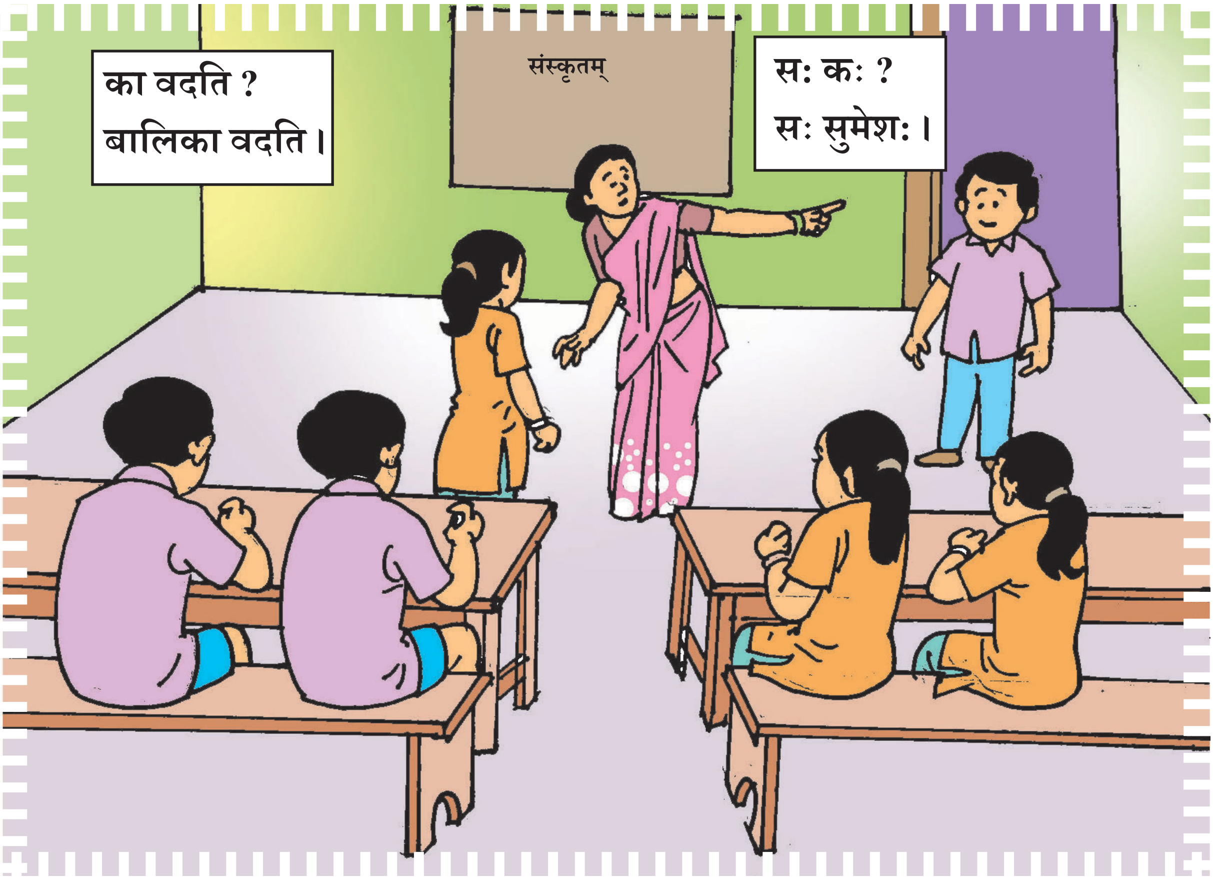

चित्रं निरीक्ष्य आशयं वदतु ।
उचितवर्णैः लेपयतु ।

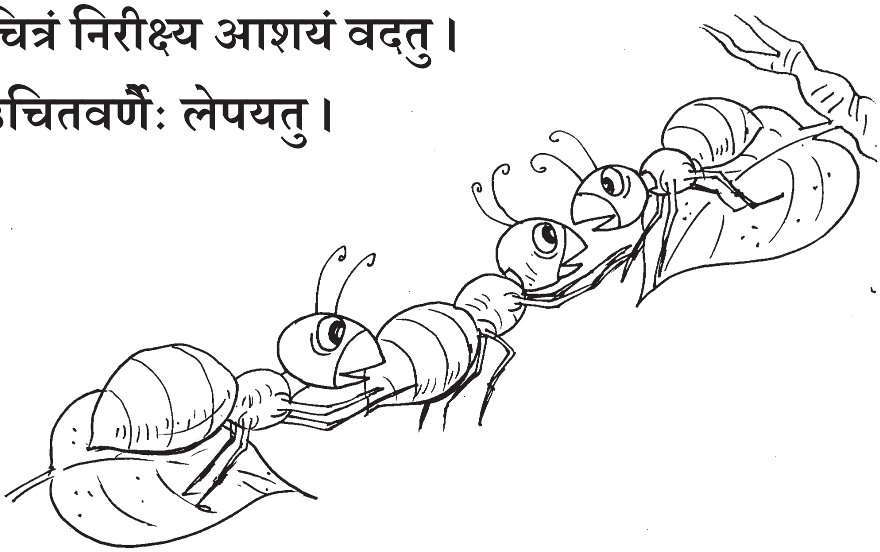

परोपकारः पुण्याय ।

अनुबन्धः

शब्दकोशः

पदम्	संस्कृतम्	मलयालम्	आङ्गलम्	कन्नटा
करोमि	कुर्वे	ഞാൻ ചെയ്യുന്നു.	I do	ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ
खिन्नः	दुःखितः	ദുഃഖിച്ചിരിക്കുന്നവൻ	Unhappy/ Sad	ದುಃಖಿತ
तरुः	वृक्षः	മരം	Tree	ವೃಕ್ಷ
ददामि	यच्छामि	ഞാൻ തരുന്നു.	I give	ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ
नष्टम्	विनष्टम्	നഷ്ടപ്പെട്ടു	Lost	ನಷ್ಟವಾಯಿತು
निकटम्	समीपम्	അടുത്ത്	Near	ಸಮೀಪ
भवति	अस्ति	ആകുന്നു	Is	ಆಗುತ್ತದೆ
भोजनपात्रम्	भक्षणपात्रम्	ഭക്ഷണപാത്രം	Tiffinbox	ಊಟದ ಬುತ್ತಿ
भोजनम्	आहारः	ഭക്ഷണം	Food	ಆಹಾರ
मे	मम	എന്റെ	My	ನನ್ನ
यात्रिकः	पथिकः	യാത്രക്കാരൻ	Passenger	ಪ್ರಯಾಣಿಕ

सत्यं शिवं सुन्दरम् ।

षष्ठः पाठः

सम्मुखं पश्याम

चित्रं पश्यतु । जनाः किं कुर्वन्ति ? वदतु ।

पाठप्रवेशनात् पूर्वं 'नीहारः' इति प्रवर्तनपुस्तके दत्तम् आदिमं प्रवर्तनद्वयं करणीयम् ।

मानविकतायाः घटकेषु प्रमुखं भवति सहकरणम् । एकीभूय कर्म क्रियते तर्हि दुष्करम् अपि कार्यं सुकरं कर्तुं शक्यते । एतदाशयप्रतिपादकः पाठः भवति अयम् ।

सम्मुखं पश्याम

एक:अग्रे गच्छति ।

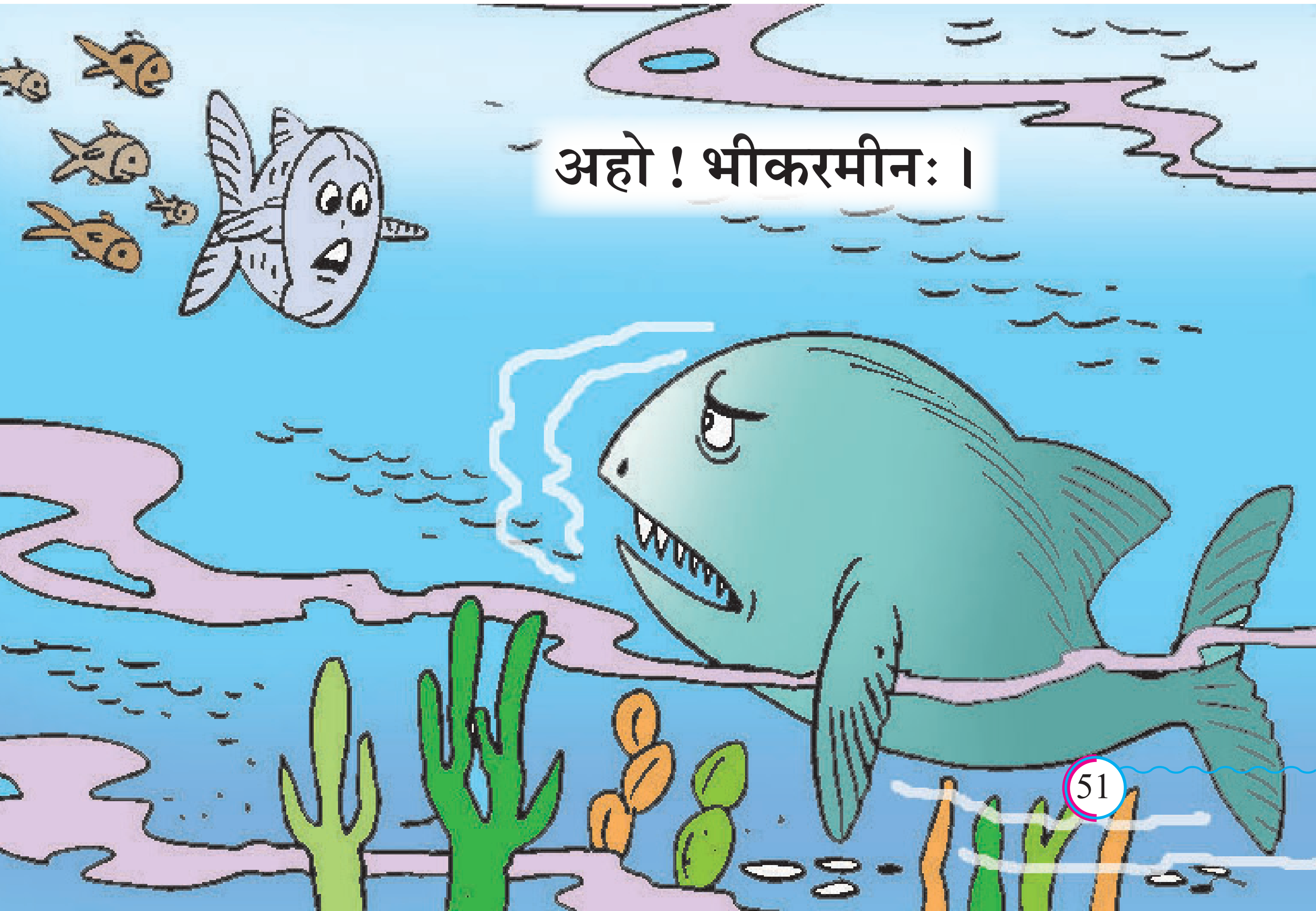

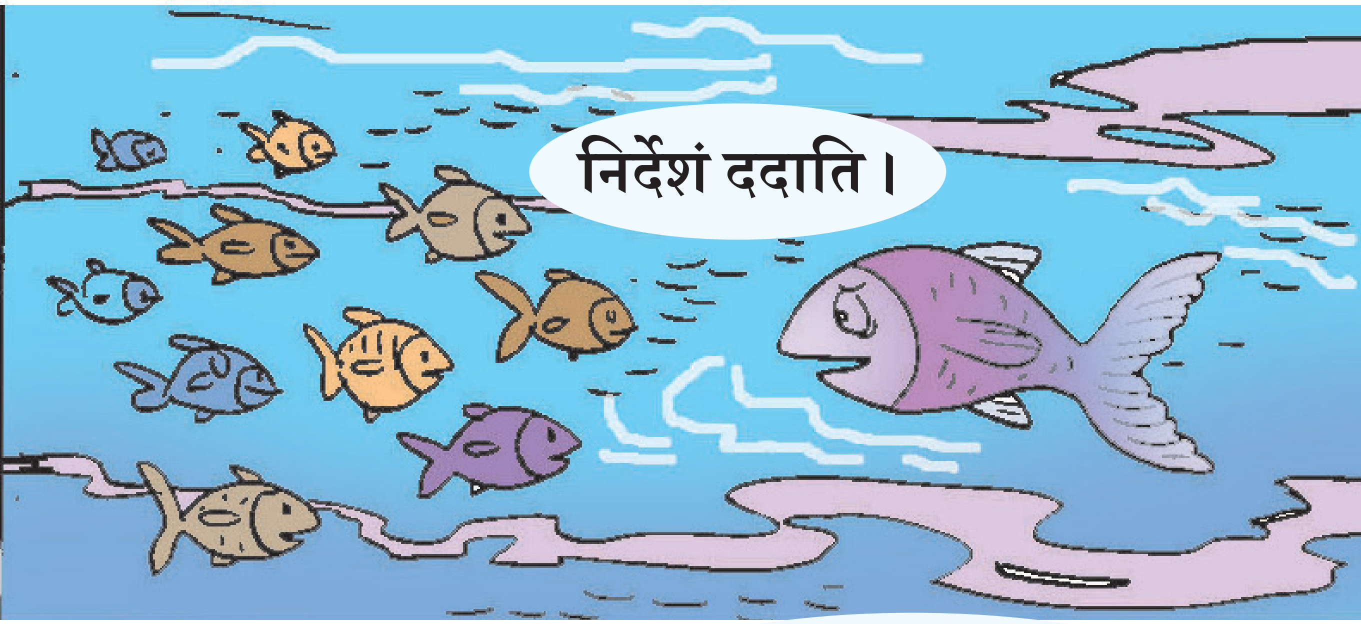
निर्देशं ददाति ।

मीनाः भीमाकारस्य
मीनस्य रूपं आविष्कुर्वन्ति ।
अहो!
किमिदम्

ऐकमत्यं महाबलम् ।

पठनप्रवर्तनानि

कथायाः आशयं वदतु । साभिनयम् अवतारयतु ।

अक्षरं वदतु लिखतु वर्णेन लेपयतु च ।

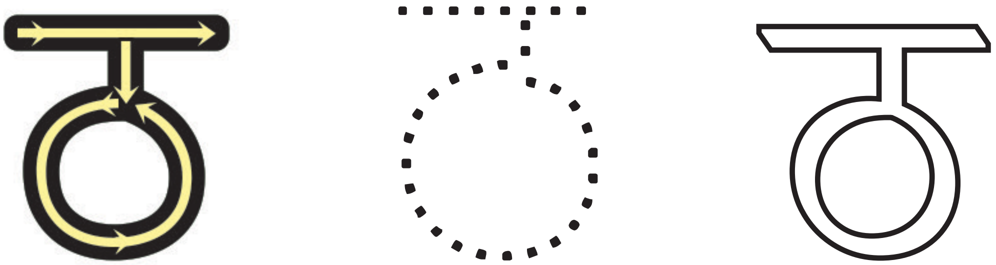

प◌नम्   ज◌रः

कः निलीय तिष्ठति ? बिन्दून् योजयित्वा चित्रं रचयतु ।
उचितवर्णैः लेपयतु ।

यथोचितं योजयतु ।

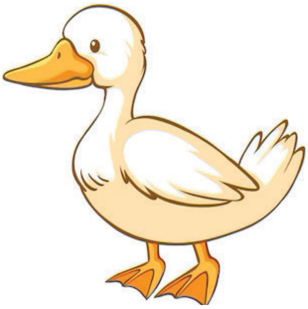

कूर्मः

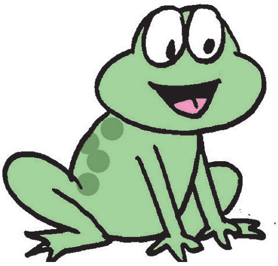

कर्कटः

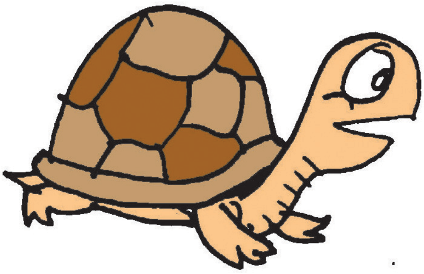

कादम्बः

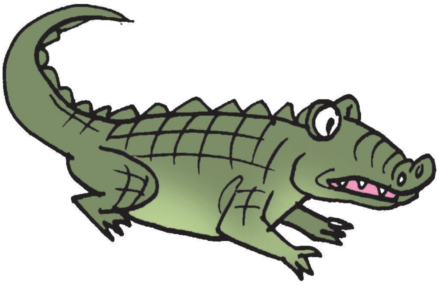

भेकः

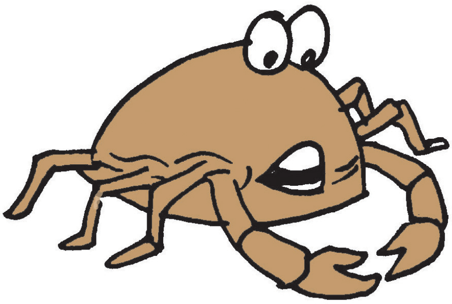

नक्रः

चित्रं पश्यतु चर्चां करोतु च ।

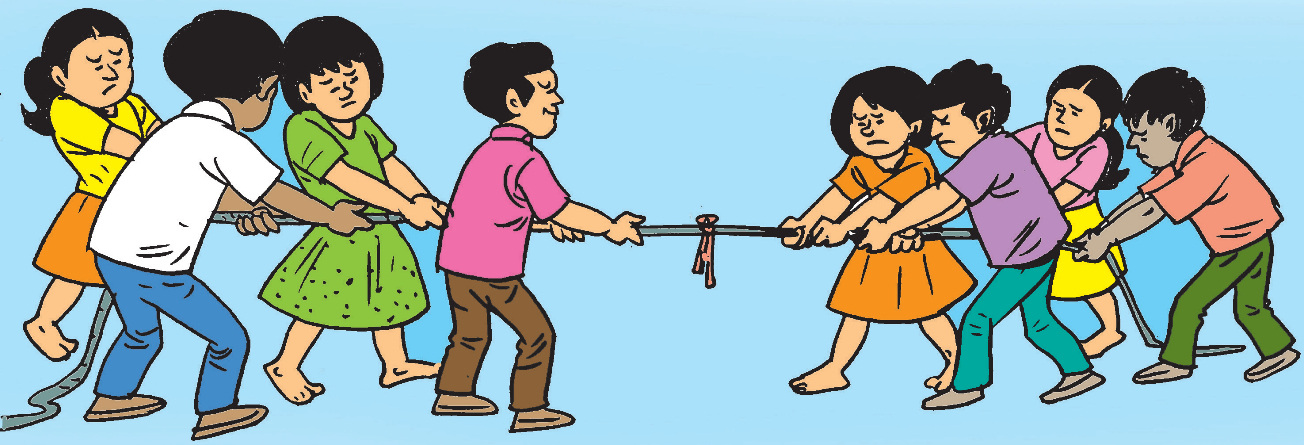

बुद्धिर्यस्य बलं तस्य ।

अनुबन्धः

शब्दकोशः

पदम्	संस्कृतम्	मलयालम्	आङ्गलम्	कन्नटा
अग्रे	पुरतः	മുൻപിൽ	In front of	ಮುಂದೆ
गच्छति	चरति	പോകുന്നു	Goes	ಹೋ ಗುತ್ತದೆ
तिष्ठन्ति	तिष्ठन्ति	നിൽക്കുന്നു	Stand	ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ
निर्देशः	सूचना	നിർദ്ദേശം	Instruction	ಸೂಚನೆ
मीनः	मत्स्यः	മീൻ	Fish	ಮೀ ನು

आकाशवाणी

बहुजनहिताय बहुजनसुखाय ।

एककम् ४

सुस्थितिः

आरोग्यसम्बन्धि एककमिदम्। मानवस्य आरोग्यसंरक्षणे भक्षणं, शुचित्वं, व्यायामः च प्राधान्यम् अर्हति। अस्मिन् एकके पाठद्वयमस्ति। 'अरोगाः भवाम' इत्यस्मिन् पाठे आरोग्यसंरक्षणाय कानि कानि शीलानि पालनीयानि इति सूचकं लघुसचित्रविवरणम् आयोजितम् अस्ति। 'हितं खादाम' इति पाठे बालकवितारूपेण हितमितभोजनस्य प्राधान्यं च विशदयति।

सप्तमः पाठः

अरोगाः भवाम

“वापी-तटम्” (क्रीडा)

एकां क्रीडां परिशीलयाम।

पाठप्रवेशनात् पूर्वं 'नीहारः' इति प्रवर्तनपुस्तके दत्तम् आदिमं प्रवर्तनद्वयं करणीयम्।

जनानां महती सम्पद् भवति आरोग्यम्। आरोग्यं शीलानुसारं भवति। आरोग्यसंरक्षणाय शुचित्वस्य प्राधान्यं पूर्वं पठितवन्तः। प्रतिदिनं तस्य समयक्रमः पालनीयः। तदर्थं किं किं करणीयम् इति पश्यामः।

अरोगाः भवाम

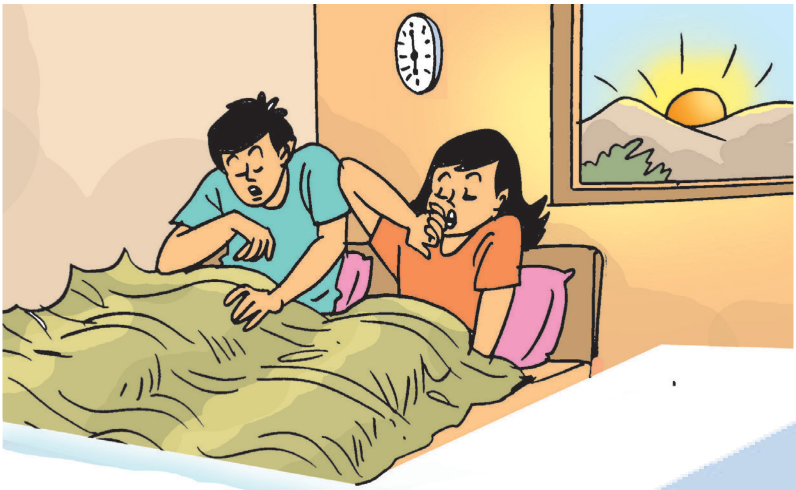

सूर्योदये उत्थानं करणीयम् ।

जलपानं करणीयम् ।

परिसरशुचित्वं पालनीयम् ।

व्यायामः करणीयः।

हितं मितं च भोजनं करणीयम्।

पठनप्रवर्तनानि

चित्रानुसारं पाठभागस्य आशयं वदतु ।

भक्ष्यवस्तूनां चित्राणि सञ्चित्य सचित्रपुस्तके योजयतु ।

अक्षरं वदतु लिखतु वर्णेन लेपयतु च ।

ण ण ण

च___कम् गु___नम्

अध्यापिकाछात्रयोः सम्भाषणं पठाम । कुत्र उपयुज्य प्रश्नं पृच्छतु ।

अध्यापिका - चित्रपतगः कुत्र उपविशति ?

छात्रः - चित्रपतगः पुष्पे उपविशति ।

व्यायामे क्रीडायाः प्राधान्यमधिकृत्य चर्चां करोतु ।

उचितवर्णैः लेपयतु ।

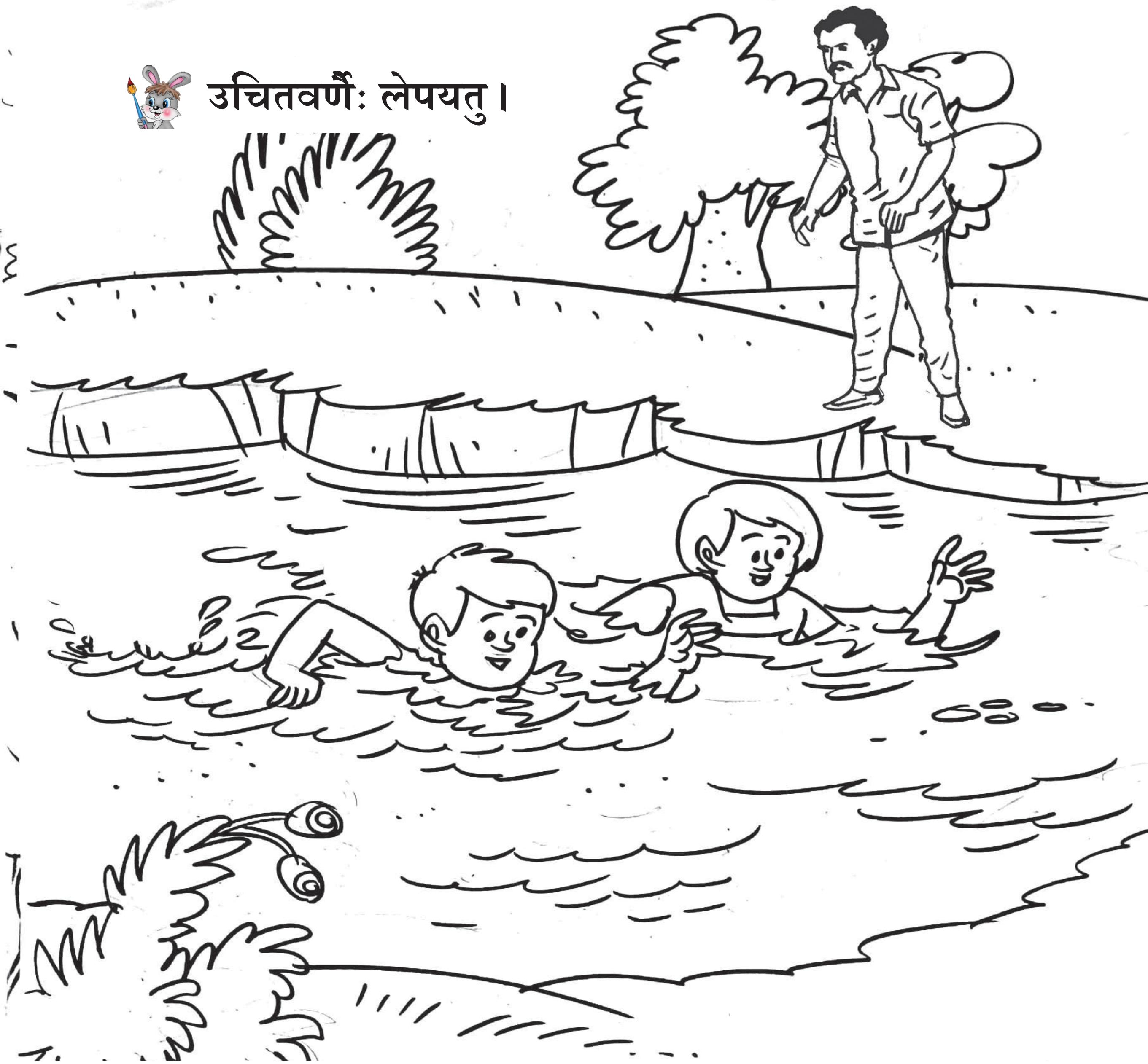

फलानां चित्राणि साधु (✓) चिह्नेन अन्यानि चित्राणि त्रुटि (×) चिह्नेन च अङ्कयतु ।

☐

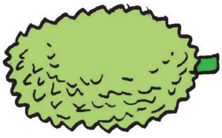 ☐

☐

☐

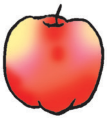 ☐

☐

सच्छीलं समाचरेत् सदा ।

अनुबन्धः

शब्दकोशः

पदम्	संस्कृतम्	मलयालम्	आङ्गलम्	कन्नटा
उत्थानम्	उत्थानम्	ഉണർന്ന് എഴുന്നേൽക്കൽ	Waking up	ಏಳುವುದು
पालनीयम्	अनुशीलनीयम्	പാലിക്കപ്പെടേണ്ടത്	Obligatory	ಪಾಲಿಸಬೇಕು
मितम्	परिमितम्	ആവശ്യമുള്ളത്	Required	ಮಿತವಾದದ್ದು
व्यायामः	व्यायामः	വ്യായാമം	Exercise	ವ್ಯಾ ಯಾಮ
शीलम्	शीलः	ശീലം	Habit	ಹವ್ಯಾಸ
हितम्	युक्तम्	ഹിതമായത്	Befitting	ಇಷ್ಟವಾದದ್ದು

वयं रक्षामः ।

अष्टमः पाठः
हितं खादाम

चित्रम् उचितवर्णैः पूर्तीकरोतु ।

पाठप्रवेशनात् पूर्वं 'नीहारः' इति प्रवर्तनपुस्तके दत्तम् आदिमं प्रवर्तनद्वयं करणीयम् ।

भवतां कृते कः / का भोजनं ददाति ? भवन्तः कीदृशं भोजनमिच्छन्ति ? भोजनविषये एकं गीतं गायामः ।

हितं खादाम

मामकजननी स्नेहसमेतं
रुचिकरभोजनमानयति ।

ओदनपायसदोशापूपं
जनको मधुरं भोजयति ।

फलरसमधुरं बहुरससहितं
हितकरमेवं खादामः ॥

पठनप्रवर्तनानि

कवितां सतालम् आलपतु ।

कविताया: आशयं वदतु ।

उचितं भोजनं साधु (✓) चिह्नेन, अनुचितं भोजनं त्रुटि (×) चिह्नेन च सूचयतु ।

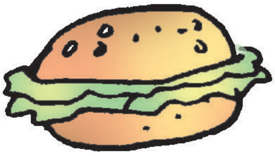

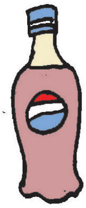

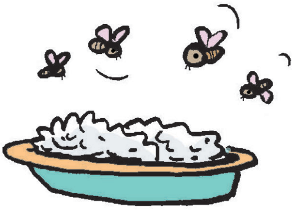

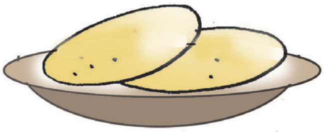

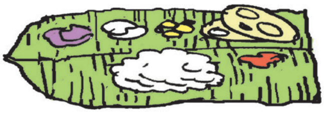

फलानां शाकानां च नामानि रेखया योजयतु ।

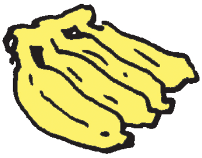

अनानसम्

कदलीफलम्

पनसम्

द्राक्षाफलम्

कारवेल्लम्

गृञ्जनकम्

सेवम्

अलाबुः

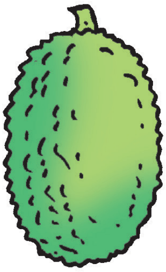

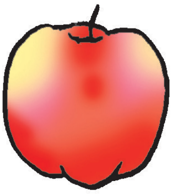

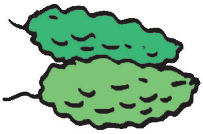

अक्षरं वदतु लिखतु वर्णेन लेपयतु च ।

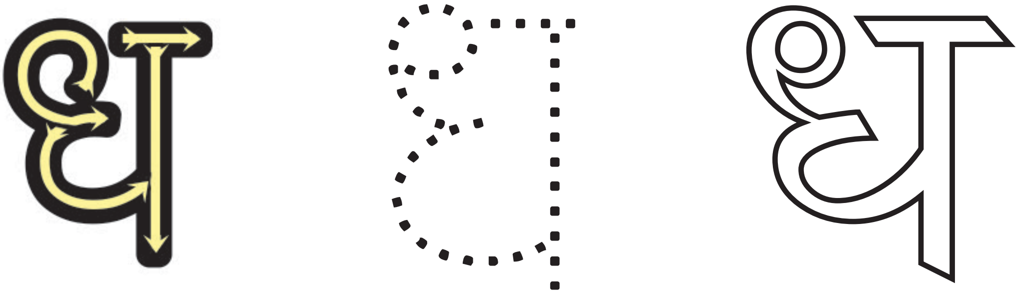

अक्षरं पूरयतु वर्णेन लेपयतु च ।

ध निकः   बो ध नम्

वल्यां द्राक्षाफलानि रचयतु वर्णैः लेपयतु च ।

भोजनं वै भेषजम् ।

अनुबन्धः

शब्दकोशः

पदम्	संस्कृतम्	मलयालम्	आङ्गलम्	कन्नटा
आनयति	लाति	കൊണ്ടുവരുന്നു	Brings	ತರುತ್ತದೆ
ओदनम्	अन्नम्	ചോറ്	Rice	ಅನ್ನ
जनकः	पिता	അച്ഛൻ	Father	ತಂದೆ
दोशा	भक्षणविशेषः	ദോശ	Dosha	ದೋಸೆ
पायसम्	मधुरान्नम्	പായസം	Rice Pudding	ಪಾಯಸ
फलरसः	फलसारः	പഴച്ചാറ്	Fruit juice	ಜ್ಯೂಸು
भोजयति	भक्षयति	കഴിപ്പിക്കുന്നു	Giving food	ತಿನ್ನಿಸುವುದು
रुचिकरम्	स्वादिष्ठम्	രുചിയുള്ള	Tasty	ರುಚಿಕರವಾದ
स्नेहसमेतम्	स्नेहयुक्तम्	സ്നേഹത്തോടെ	With affection	ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ

ज्ञानादेव तु कैवल्यम् ।

अक्षरमाला

स्वराः

अ	आ	इ	ई	उ
ऊ	ऋ	ॠ	ऌ	ए
ऐ	ओ	औ	अं	अः

व्यञ्जनानि

क	ख	ग	घ	ङ
च	छ	ज	झ	ञ
ट	ठ	ड	ढ	ण
त	थ	द	ध	न
प	फ	ब	भ	म
य	र	ल	व	
श	ष	स	ह	

ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടന

ഭാഗം IV ക

മൗലിക കർത്തവ്യങ്ങൾ

51 ക. മൗലിക കർത്തവ്യങ്ങൾ - താഴെപ്പറയുന്നവ ഭാരതത്തിലെ ഓരോ പൗരന്റെയും കർത്തവ്യം ആയിരിക്കുന്നതാണ് :

(ക) ഭരണഘടനയെ അനുസരിക്കുകയും അതിന്റെ ആദർശങ്ങളെയും സ്ഥാപനങ്ങളെയും ദേശീയപതാകയെയും ദേശീയഗാനത്തെയും ആദരിക്കുകയും ചെയ്യുക;

(ഖ) സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള നമ്മുടെ ദേശീയസമരത്തിന് പ്രചോദനം നൽകിയ മഹനീയാദർശങ്ങളെ പരിപോഷിപ്പിക്കുകയും പിൻതുടരുകയും ചെയ്യുക;

(ഗ) ഭാരതത്തിന്റെ പരമാധികാരവും ഐക്യവും അഖണ്ഡതയും നിലനിർത്തുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക;

(ഘ) രാജ്യത്തെ കാത്തുസൂക്ഷിക്കുകയും ദേശീയസേവനം അനുഷ്ഠിക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ അനുഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്യുക;

(ങ) മതപരവും ഭാഷാപരവും പ്രാദേശികവും വിഭാഗീയവുമായ വൈവിധ്യങ്ങൾക്കതീതമായി ഭാരതത്തിലെ എല്ലാ ജനങ്ങൾക്കുമിടയിൽ, സൗഹാർദവും പൊതുവായ സാഹോദര്യമനോഭാവവും പുലർത്തുക, സ്ത്രീകളുടെ അന്തസ്സിന് കുറവു വരുത്തുന്ന ആചാരങ്ങൾ പരിത്യജിക്കുക;

(ച) നമ്മുടെ സമ്മിശ്രസംസ്കാരത്തിന്റെ സമ്പന്നമായ പാരമ്പര്യത്തെ വിലമതിക്കുകയും നിലനിറുത്തുകയും ചെയ്യുക;

(ഛ) വനങ്ങളും തടാകങ്ങളും നദികളും വന്യജീവികളും ഉൾപ്പെടുന്ന പ്രകൃത്യാ ഉള്ള പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷിക്കുകയും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുകയും, ജീവികളോട് കാരുണ്യം കാണിക്കുകയും ചെയ്യുക;

(ജ) ശാസ്ത്രീയമായ കാഴ്ചപ്പാടും മാനവികതയും, അന്വേഷണത്തിനും പരിഷ്കരണത്തിനും ഉള്ള മനോഭാവവും വികസിപ്പിക്കുക;

(ഝ) പൊതുസ്വത്ത് പരിരക്ഷിക്കുകയും ശപഥം ചെയ്ത് അക്രമം ഉപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക;

(ഞ) രാഷ്ട്രം യത്നത്തിന്റെയും ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിയുടെയും ഉന്നതതലങ്ങളിലേക്ക് നിരന്തരം ഉയരത്തക്കവണ്ണം വ്യക്തിപരവും കൂട്ടായതുമായ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ എല്ലാ മണ്ഡലങ്ങളിലും ഉൽക്കൃഷ്ടതയ്ക്കുവേണ്ടി അധ്വാനിക്കുക;

(ട) ആറിനും പതിനാലിനും ഇടയ്ക്ക് പ്രായമുള്ള തന്റെ കുട്ടിക്കോ തന്റെ സംരക്ഷണയിലുള്ള കുട്ടികൾക്കോ, അതതു സംഗതി പോലെ, മാതാപിതാക്കളോ രക്ഷാകർത്താവോ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള അവസരങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക.

കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ

പ്രിയമുള്ള കുട്ടികളേ,

നിങ്ങൾക്കുള്ള അവകാശങ്ങളെന്തെല്ലാമെന്ന് അറിയേണ്ടതില്ലേ? അവകാശങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ് നിങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം, സംരക്ഷണം, സാമൂഹികനീതി എന്നിവ ഉറപ്പാക്കാൻ പ്രേരണയും പ്രചോദനവും നൽകും. നിങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാൻ ഇപ്പോൾ ഒരു കമ്മീഷൻ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. കേരള സംസ്ഥാന ബാലാവകാശസംരക്ഷണ കമ്മീഷൻ എന്നാണ് അതിന്റെ പേര്. എന്തെല്ലാമാണ് നിങ്ങൾക്കുള്ള അവകാശങ്ങൾ എന്നു നോക്കാം.

- സംസാരത്തിനും ആശയപ്രകടനത്തിനുമുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം
- ജീവന്റെയും വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെയും സംരക്ഷണം
- അതിജീവനത്തിനും പൂർണ്ണവികാസത്തിനുമുള്ള അവകാശം
- ജാതി-മത-വർഗ-വർണ്ണ ചിന്തകൾക്കതീതമായി ബഹുമാനിക്കപ്പെടാനും അംഗീകരിക്കപ്പെടാനുമുള്ള അവകാശം
- മാനസികവും ശാരീരികവും ലൈംഗികവുമായ പീഡനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള സംരക്ഷണത്തിനും പരിചരണത്തിനുമുള്ള അവകാശം
- പങ്കാളിത്തത്തിനുള്ള അവകാശം
- ബാലവേലയിൽനിന്നും ആപൽക്കരമായ ജോലികളിൽനിന്നുമുള്ള മോചനം
- ശൈശവവിവാഹത്തിൽനിന്നുള്ള സംരക്ഷണം
- സ്വന്തം സംസ്കാരം അറിയുന്നതിനും അതനുസരിച്ച് ജീവിക്കുന്നതിനുമുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം
- അവഗണനകളിൽനിന്നുള്ള സംരക്ഷണം
- സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശം
- കളിക്കാനും പഠിക്കാനുമുള്ള അവകാശം
- സ്നേഹവും സുരക്ഷയും നൽകുന്ന കുടുംബവും സമൂഹവും ലഭ്യമാകാനുള്ള അവകാശം

നിങ്ങളുടെ ചില ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ

- സ്കൂൾ, പൊതുസംവിധാനങ്ങൾ എന്നിവ നശിപ്പിക്കാതെ സംരക്ഷിക്കുക.
- സ്കൂളിലും പഠനപ്രവർത്തനങ്ങളിലും കൃത്യനിഷ്ഠ പാലിക്കുക.
- സ്കൂൾ അധികാരികളെയും അധ്യാപകരെയും മാതാപിതാക്കളെയും സഹപാഠികളെയും ബഹുമാനിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- ജാതി-മത-വർഗ-വർണ്ണ ചിന്തകൾക്കതീതമായി മറ്റുള്ളവരെ ബഹുമാനിക്കാനും അംഗീകരിക്കാനും സന്നദ്ധരാവുക.

ബന്ധപ്പെടേണ്ട വിലാസം:

കേരള സംസ്ഥാന ബാലാവകാശസംരക്ഷണ കമ്മീഷൻ

ശ്രീ ഗണേഷ്, റ്റി.സി. 14/2036, വാൻറോസ് ജംങ്ഷൻ,
കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റി പി.ഒ, തിരുവനന്തപുരം – 34
ഫോൺ 0471 – 2326603
ഇ- മെയിൽ childrights.cpcr@kerala.gov.in, rte.cpcr@kerala.gov.in
വെബ്സൈറ്റ് : www.kescpcr.kerala.gov.in

ചൈൽഡ് ഹെൽപ്പ് ലൈൻ - 1098, ക്രൈം സ്റ്റോപ്പർ - 1090, നിർഭയ – 1800 425 1400
കേരള പൊലീസ് ഹെൽപ്പ് ലൈൻ - 0471 – 3243000/44000/45000

online R.T.E Monitoring : www.nireekshana.org.in